

NA BELGIJSKI OBALI SE VRŠE OSTRI BOJI.

AVSTRIJCI SO ZOPET ZAVZELI ČRNOVICE V BUKOVINI.

Desno krilo zaveznikov je izpostavljeno ostrim napadom od strani Nemcev, ki so dobili ojačenja. -- Nemci vzdržujejo pozicije med La Bassee in morjem. -- Bojev ob belgijski obali se vdeležuje 11 angleških križark. -- Poroča se, da zmagojujejo na Poljskem Nemci in Avstrijci. -- Nemško levo krilo na Rusko-Poljskem se je nekoliko umaknilo. -- Begunci se vračajo v Antwerpen. -- Zasedenje Aylone in stališče Italije.

Černovice v avstrijskih rokah.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Z Dunaja poročajo, da je bilo tam uradno razglašeno, da Avstrijci v Galiciji in Bukovini uspešno prodirajo. Napadli so utrjene ruske postojanke pri Felstyn in z naskokom zavzeli višine severno od Magjere. Na Ogrskem ni sedaj nobenega sovražnika več. V Bukovini so prodrli do reke Seret.

Nadalje poročajo z Dunaja, da se nahaja glavno mesto Bukovine, Černovice, zopet v avstrijskih rokah. To mesto so bili zasedli Rusi takoj v začetku vojne. Sedaj je cilj avstrijske armade Starosol.

London, Anglija, 23. oktobra. — Reuterjevi agenturi naznanjajo iz Amsterdama, da je bila izdana v četrtek na Dunaju sledeča oficialna izjava: "Po bitki na obeh bregovih reke Strvjae, južno od Przemysla, so Avstrijci precej napredovali. Severno od Svanta in Sambora stoji naše vojaštvo v ofenzivi."

Odbit napad.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Izjava, ki jo je izdal veliki nemški generalni štab, se glasi: "Na vzhodnem bojišču smo odbili ruski naval zapadno od trdnjave Avgustovo. Pri tej priliki smo zaplenili veliko število strojnih pušk. V splošnem se situacija ni veliko izpremenila."

Sovražnik na begu.

Washington, D. C., 23. okt. — Tukajšnje nemško poslanstvo je dobilo danes sledečo brzojavko: "Naše čete zasedujejo bežeče Russe v smeri proti Osovecu. Par sto smo jih vjeli, veliko jih je padlo, ostali so se pa razkropili. Blizu Varšave se vrše večji spopadi. Dosedaj ni še nič odločilnega."

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Vojno ministristvo izjavlja: "Poročje reke Visle je v nemških rokah. Izvzeta je le okolica Ivangoroda. Avstrijci so že večkrat poskušali severno od Jaroslava prekoriniti reko San, pa se jim je dosedaj še vsak poizkus izjalovil. V tamošnji okolici stoji Rusi v ofenzivi."

Bitke ob Visli in ob Sanu.

Petrograd, Rusija, 23. oktobra. — Poročilo ruskega generalnega štaba se glasi: "Ko je naša armada prekorinila reko Vislo, ni naša armada od strani Nemcev na nikak odpor. Nemci se na celi črti umikajo. Zaplenili smo veliko število orožja in municije, katero je pustil na bojišču rezervni polk ruske garde. Boji ob Visli in Sanu se nadaljujejo. V Vzhodnji Prusiji je položaj neizpremenjen."

Variava ni v nevarnosti.

London, Anglija, 23. oktobra. — Petrogradski dopisnik poroča listu "Daily Mail": "Nemci so se začeli na celi črti umikati. Kavalerija iz Novega Georgijevskega prekorinila reko Vislo in obkolila južno sovražnikovo krilo. Bliža se dan, ko bo vsa nemška armada strahovito potlačena. Ruska kavalerija zaseduje Nemce, ki se po blatnih cestah in močvirjih v groznem neredu umikajo. Število jetnikov se v vsakim dnevu množi. Ranjeni pripovedujejo, da se je

vršil pri Koejenici tri dni in tri noči vroč artilerijski boj. Slednje je dobila ruska infanterija povelje za bajonetni napad. Rusi so se vrgli z vso silo na Nemce. Zgodovina pomni le malo tako strašnih bitk kot je bila ta. Naslednji dan je bilo na bojišču na tisoče in tisoče mrtličev."

Nemški aeroplan nad Varšavo.

London, Anglija, 23. oktobra. — Reuterjevi agenturi poročajo iz Petrograda: "Že zopet se je enkrat izkazalo, da zrakoplov ne igra v vojni tako važne vloge kot se mu je spočetka pripisovalo. Nad Varšavo se je prikazal neki nemški zrakoplovec in vrgel na železniško postajo več bomb. Vse so zgrešile svoj cilj in niso napravile nobene škode. Cesar Viljem je bil svoj čas izjavil, da bodo Nemci iz zraka zavzeli Varšavo."

Nemško barbarstvo.

Petrograd, Rusija, 23. oktobra. — Oficialno se potrjuje, da so Nemci ustrelili znanega poljskega športnika grofa Tomaža Potockega. Kamorkoli so prišli Nemci, so oplenili hiše in opustošili sadne vrtove. Škof Anastazij pravi, da so nemške čete oplenile najmanj 200 cerkva na Rusko-Poljskem. Škof pristavlja poročilo, da slovenski polki avstro-ogrskemu armade so vedno dostojno obnašali. Najbolj divji nemški vojaki so oni iz Prusije. Neka brzojavna agencija je dobila poročilo, da so Rusi vjeli prvaka konjarja saškega kralja. Takrat, ko so ga vjeli, se je nahajal v kraljevem avtomobilu.

Ranjenci.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Na Dunaj prihaja toliko ranjenec, da je že začelo primanjkovati prostora. Vse bolnišnice in vsi provizorični lazareti in Pratu so prenapoljeni. Zadnje dni se ni pojavil noben slučaj kolere. Zdravniki pravijo, da dosedaj ni umrl še noben vojak na kolero, pač pa na hudi griži, katero so dobili, ker so jedli nezrelo sadje.

Uspehi ob Yser prekopu.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Uradno poročilo nemškega generalnega štaba, ki je bilo izdano danes, pravi: "Ob Yser prekopu smo izvojevali večerj uspehe. Južno od Dixmunde so prodrele naše čete naprej. Zapadno od Lille so bili naši naskoki uspešni ter smo zasedli več vasi. V splošnem pa je na zapadni fronti precej mirno."

Zavezniki ustrajajo v pozicijah.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Danes popoldne objavljeno uradno poročilo pravi: "Na našem levem krilu so močni oddelki Nemcev, o kojih navzočnosti se je sporočilo večerj, vpriporili silne atake v celi okolici med kanalom La Bassee in morjem. V splošnem so ustrajale čete zaveznikov v njihovih pozicijah. Ako so se na nekaterih točkah umaknile, so zopet napredovale na drugih. Sovražnik je bil tudi zelo aktiven v okolici Arras ter ob Somme. Severno in južno od reke smo napredovali, posebno v okolici Rosieres. V Santerre, v okolici Verduna in Pont-a-Mousson imamo znamenite par delnih uspehov. Z ostalih delov fronte ni poročati ničesar novega."

SLOVENSKI REZERVISTI IZ PTUJA.

Resume cele situacije je ta: Na večjem delu fronte, posebno pa med Severnim morjem in kanalom La Bassee skuša sovražnik prodreti z novo organiziranimi armadnimi zbori. Ti novi armadni zbori pa obstajajo iz ljudi, kateri se je šele v zadnjem času izvežbalo. Nekateri njih so zelo mladi, drugi pa srednje starosti. Ob 11. uri zvečer je izišlo še sledeče dopolnilno poročilo:

"Na našem levem krilu se je nadaljevalo z boji, posebno pa v bližini Arras, La Bassee in Armentieres. Zavezniki so na nekaterih točkah pri La Bassee izgubili na ozemlju, a so v enaki meri napredovali iztočno od Armentieres. V splošnem pa je situacija neizpremenjena. Severno od Aisne je naša artilerija razdejala tri nemške baterije."

Tekom nekega spopada v zraku je padel tudi dr. Emile Raymond, eden najbolj poznatih francoskih avijatikov ter član francoskega senata.

Uradnim potom se je danes ugotovilo, da je princ Maksimilijan iz Hessena, nečak cesarja, v resnici padel in sicer v bitki pri Mont Descats.

Dvatisoč Nemcev na Holandskem.

London, Anglija, 23. oktobra. — Iz Rotterdam je prišlo danes semkaj na "Times" sledeče poročilo: "Informacije iz različnih virov pravijo, da je kakih 2000 Nemcev prekorinilo holandsko mejo pri Zealand in da se jih je terminalo na severnem Holandskem."

Belgijski begunci se vračajo.

Rozendaal, Holandsko, 23. okt. — Kakih 12.000 belgijskih beguncijev je prišlo danes in v četrtek skozi Rozendaal na poti v Antwerpen in druga belgijska mesta. Se vedno se nahaja tukaj 15.000 beguncijev, a kakih 3000 se jih je v zadnjih treh dneh vrnilo v Antwerpen. V splošnem je šlo skozi Rozendaal dosedaj 40.000 beguncijev, ki so se vračali v Antwerpen, Mecheln in druga belgijska mesta. Veliko se jih je pa seveda zopet vrnilo in nekateri so izjavili, da je bivanje v Antwerpenu še zelo nevarno. Valed teh poročil so bili zelo vznemirjeni tu bivajoči Belgijci.

Nastanjeni so v šolah, cerkvah in drugih javnih prostorih ter bi se radi vrnili domov, kakor hitro bi minula največja nevarnost.

Trdnjava Metz ogrožena?

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Na strani zaveznikov se smatra napredovanje pri Metz za zelo pomembno.

Poročila iz Bordeaux pravijo, da se bo parlament na vsak način sestel v Parizu in ne v Bordeaux. V tem smislu se je obvestilo uslužbenec obeh zbornic parlamenta ter se morajo slednji vrniti do konca tega meseca v Pariz. V uradnih krogih se smatra to za zelo dobro znamenje, ki je napravilo na občinstvo najboljše utis.

Zunanji forti Verduna razdejani.

Montmedy, Francija, 23. okt. — Nemška centralna armada si na vse načine prizadeva, da zavzame trdnjavo Verdun. Težka artilerija je že razdejala zunanje forte. Poveljnik oblegajočih čet je dal izraza svojemu prepričanju, da se bo nahajala trdnjava najdalje tekom dveh tednov v njegovih rokah. Hrabrost Francozov se je pohvalilo in francosko artilerijo se je označilo kot zelo uspešno. Le municija je slabša kot nemška in nekaj granat sploh ni eksplodiralo.

Montmedy je navečje lazaretno središče za ranjene za prvo črto nemškega centra. Tu sem se prenese vse ranjence, Nemci in Francoze; resne slučaje se odpravi na mestu, lahko ranjena pa se pošlje naprej v notranjost dežele.

Položaj ob Aisne neizpremenjen.

London, Anglija, 23. oktobra. — Oficialni tiskovni urad je danes izpopolnil poročilo glede operacij na zapadnem bojišču. Sestavitelj poročila izjavlja, da so bili Angliji vsled ojačenj v stanu vdeležiti se v večji meri operacij proti Nemcem. Raditega so tudi lahko prodrli zavezniki naprej ob belgijsko-francoski obali.

Forti Belforta padli?

Kodanj, Dansko, 23. oktobra. — Poročila, ki so dospela sem iz Berlina, pravijo, da so bile nemške atake na Belfort uspešne. — Južne forte se je baje prisililo, da so se udali.

Francozi zavzeli Altkirch v Alsaciji.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Tu sem se poroča, da so francoske čete z bajonetnim napadom zavzele Altkirch v gornji Alsaciji.

Delovanje nemške križarke "Karlsruhe" v Atlantiku.

London, Anglija, 23. oktobra. — Poročilo iz Teneriffe, Kanarski otoki, na "Daily Mail" pravi, da je nemška križarka "Karlsruhe" potopila v Atlantiku 13 angleških trgovskih parnikov in drugih ladij. Tozadevno poročilo je prinesel v Teneriffe nemški parnik "Crefeld", ki je imel na krovu posadko angleških parnikov "Strathroy", "Maple Branch", "Highland Hope", "Indrani", "Rio Iguassu", "Farn", "Nico", "Maria de Larrinaga", "Cervantes", "Cornish City", "Pruth", "Condor" in "Lynrowan". Vse te parnike je potopila križarka "Karlsruhe".

Pozneje poročilo pravi, da je več kot 400 mož ujetih. Vse popljene ladje so vozile v Južno Ameriko ter so vsebovale skupno kakih 60.000 ton.

Pri bojih ob belgijski obali pomaga 11 angleških bojnih ladij.

Washington, D. C., 23. okt. — Nemško poslanstvo je objavilo danes sledečo oficijelno brezlično brzojavko iz Berlina: "Oficijelni glavni stan poroča z dne 22. oktobra o velikih bojih ob Yser prekopu, katerih se vdeležuje tudi enajst angleških bojnih ladij.

Ostre naskoke iz smeri od Toul proti višinam južno od Trian-court se je zavrnilo ter imajo Francozi velikanske izgube.

Odločitev na daljnem Istoku se bliža.

Pekin, Kitajska, 23. oktobra. — Splošno obstrlejevanje Tsing-Tau se je pričelo. Japonci so izkrcali težke mornariške topove, ki bodo podpirali njih oblegovanje baterije, postavljene na Prine Heinrich gori in drugih gričih v bližini mesta. Nemci vračajo o-genj na odločen način, a nimajo zasnemati dosedaj nikakih uspehov, ker ne morejo pogoditi dobro skritih pozicij sovražnikove artilerije. Plameni, ki se dvigajo iz mesta, kažejo, da je japonsko streljanje uspešno. Tu kajni vojaški izvedenci zatrjujejo, da se Tsing-Tau ne bo mogel dolgo časa držati.

Posadka nemškega torpednega čolna "S 90", ki se je po uničenju ladje rešila na kitajsko ozemlje, je oddala orožje kitajskim vojakom ter s tem ušla japonskemu jetništvu.

Poročilo iz Pekina na 'Exchange Telegraph Co.' pravi, da so bojne ladje zaveznikov zajele neki nemški torpedni čoln rušilec, ki je bil ušel iz Kiaucoua.

Upor v Lizboni.

Lizbona, Portugalsko, 23. okt. — Pred dvema dnevi so hoteli monarhisti naščuvati prebivalstvo k upor. Nemiri so se na več mestih vršili, pa je policija še pravočasno preprečila demonstrante. Brzojavna in telefonska zveza je z drugimi mesti deloma prekinjena. Neko poročilo pravi, da se je v Mafri spopadlo 100 civilistov z republikanskimi četami. Civiliste je vodil neki poročnik, ki je nameraval znjimi zasesti vojašnico. Vsak dan aretirajo veliko število monarhistov.

Sin generala Moltke padel na bojišču.

Amsterdam, Holandsko, 23. oktobra. — Nemški listi poročajo, da je padel na nekem bojišču v Franciji sin nemškega maršala pl. Moltke.

Zasedenje Aylone in stališče Italije.

Rim, Italija, 23. oktobra. — Italija nima nobenega namena zasesti Avlono ali kako drugo pristanišče v Albaniji. Skušala le pomagati prebivalcem, katere se je pregnalo iz Epira. Opravljala pa bo tudi policijsko službo v bližini otoka Saneno.

Avstrijska vlada in Cunard črta.

London, Anglija, 23. oktobra. — Reuterjeva pisarna je dobila iz Amsterdama brzojavko, da je Avstrija preklicala vse pogodbe, katere je sklenila s Cunard-črto glede prevažanja avstrijskih podanikov iz Reke v Ameriko. To se je zgodilo zaradi tega, ker je napovedana vojna in je parobrodna črta prekršila več važnih točk, ki so bile navedene v pogodbi.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da smo se zopet odločili pošiljati denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bode-mo istega vrnilo pošiljateljem, ali pa še enkrat odposlali. Nikakor pa ne moremo jamčiti za tako točno poslovanje, kot preje v normalnem času. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za nujne potrebe, manjše zneske, kateri naj bi ne preseglali naenkrat svoto 500 kron.

GENE:

K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.50
10....	2.15	110....	22.55
15....	3.15	120....	24.60
20....	4.20	130....	26.65
25....	5.25	140....	28.70
30....	6.25	150....	30.75
35....	7.30	160....	32.80
40....	8.30	170....	34.85
45....	9.35	180....	36.90
50....	10.35	190....	38.95
55....	11.35	200....	41.00
60....	12.40	250....	51.25
65....	13.40	300....	61.50
70....	14.45	350....	71.75
75....	15.45	400....	82.00
80....	16.50	450....	92.25
85....	17.50	500....	102.50
90....	18.50		

FRANK SAKER.

Iz Mehike.

Carranza se bo uklonil. Villa namerava napasti Nuevo Laredo. — Nove zahteve generala Carranza.

Washington, D. C., 23. okt. —

Državni department je dobil poročilo, da delegatje v Aguas Calientes še zburujejo, dočim vlada v obmejnih mestih mnenje, da se je zborovanje za negotov čas prekinilo. Na jug je odptoval general Angeles z namenom, da povabi na konvencijo tudi Zapatove delegate. Zborovalci so prepričani, da bodo z lahkoto rešili vse sporne točke, in da bodo v najkrajšem času zavladele v Mehiki zopet normalne razmere. Mir ni pravzaprav odvisen od sklepov konvencije, pač pa od generala Carranza. Če se ne bo hotel ukloniti predpisan konvencije, bo ostala stvar pri starem. Governer Maytorena je sklenil poklicati svoje čete nekoliko bolj v notranjost dežele in s tem napraviti konec streljanju preko meje. V več slučajih se je namreč dogodilo, da so bili ranjeni ameriški vojaki in državljani.

Laredo, Tex., 23. oktobra. — Veeraj zvečer je dospelo v Nuevo Laredo tisoč vojakov, tako da šteje sedaj posadka 1500 mož. Prebivalstvo se boji napada generala Ville, katerega čete so že začele prodirati proti Nuevo Laredo in Piedras Negras.

General Carranza je pripravljen odstopiti kot najvišji eksekutivni uradnik mesta Mexico City, če se ne bo skušal Villa z njegovim odstopom kaj okoristiti. Stavil bo še več predlogov in zahtev, za katere se pa Villa skoraj gotovo ne bo veliko zmenil.

Zadnji čas se govori po mestu, da je postal Carranza proti severu več tisoč svojih vojakov. Njegovi agenti pravijo, da se je to zgodilo samo iz varnostnih ozir, in za slučaj, da bi delegati ne prišli do nobenega zaključka. Večina časopisov v Mexico City je odločno proti sklepom delegatov, zborujočih v Aguas Calientes.

Kadilci opija.

Detektiv Mooney je vdrl večerj z nekim svojim tovarišem v hišo št. 462 Prospect Place, Brooklyn, in aretirali posestnika Davisa. Detektiv je več večerov opazoval mlade ljudi, ki so hodili v hišo in se proti jutru vračali vsi omamljeni domov. Prepričan je bil, da kadijo v hiši opij. V Davisovem stanovanju je zaplenil enajst posodje opija in vse priprave za kajenje. — Davis je star 28 let, njegova žena pa 22.

Požigalec.

Mihael Sarrantino je zažgal svojo hišo na 9. cesti v Brooklynu. Na policijski stražnici je rekel, da je to napravil iz jeze, ker ga je njegova žena zapustila. — Postavili so ga pod varščino \$2000.

Veliki nalivi v Texas.

San Antonio, Texas, 23. okt. — Danes popoldan se je nad tukajšnjim mestom utrgal oblak. Dež je lil s tako silo, da je reka skoraj vidno narasčala. Dvajset oseb je utonilo. V tekni pol ure je narasla reka San Antonio za 15 čevljev.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na olo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.50
Evropa za vsa leta 4.50
pol leta 2.25
"setrla" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenem nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priobčujejo.
Dovar naj se blagovito pošiljati po -
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi pošljejo
kvalificirane naznani, da hitreje
nesjemo naslovnika.

Dopisov in pošiljatev narodite ta
oslovov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Zasledovanje špijonov.

Ko je par znanih nemških pisa-
teljev in umetnikov izdalo "Po-
ziv na kulturni svet", ki je bil
vse preje kot umesten, so razsod-
ni ljudje takoj spoznali resnico
reka, da sledi vojni takoj demor-
alizacija. Nadaljni dokaz za to
je preganjanje tujecev, ki je ko-
nečno izraslo v nesramno in ne-
umnno iskanje volnov. Pričelo se
je najprej v Belgiji, se zaneslo
nato v Francijo in odtam v Angli-
jo, kjer praznuje sedaj prave
orgije. V Franciji je je Nemce,
ki so živeli že desetletja v deželi
in o kojih lojalnosti ni nihče dvo-
mil, ali iztiralo ali pa interniralo
na gotovih mestih. S tem se je
upropastilo na tisoče eksistene.
Tekom vojne je raslo hujskanje
in k temu je se prišel strah pred
volni. Vask, kdor je imel nemško
ali nemško zvenec ime, je bil
na sumu. Povsod se je vohalo špi-
jonažo.

V Angliji se je postopalo sprva
malo obzirneje. Pozneje pa se je
pojaviła tudi tam špijonska bole-
zen. V zadnjih tednih se jih je
tam na tisoče odpuštilo, glede ka-
terih ni bilo mogoče navesti niti
najmanjše sence dokaza o kakih
špijonazi. Zaprla se je trgovina in
restavracije, ki so obstajala že
desetletja. Povod za to je bila
vest, da je padel Antwerpen
vsled izdajstva tam živečih Nem-
cev, torej stvar, ki je tako brez-
smiselna, da se ji more človek le
smejati. Kot sumljive se je nad-
ziralo celo domačim, ki so bili
vsled sorodstva kaj v zvezi z
Nemci. Vsled prizadevanja sedaj
vaemogočnega lorda Kitchenerja
se je nekaterim teh celo prepove-
dalo dostop na dvor. Stvar je šla
tako daleč, da se je prijelo dva
nemška profesorja, ki sta se vra-
čala z nekega znanstvenega kong-
resa v Avstraliji.

V Nemčiji so si ohranili glede
špijonaže nekoliko mirneje kri.
To bi se pa naenkrat obrnilo, ako
bi bila Nemčija v kaki bitki po-
ražena. Izprememba francoskih
in angleških imen pri tvrdkah, na
jedilnih listih in pri naslovih li-
stov kaže dosti jasno, kako visoko
se je povzpela narodni fanatizem,
ki išče izraza v otročjih de-
janjih.

Razumljivo in do gotove mere
opravičljivo je, ako se pojavi za-
sledovanje špijonov v deželah, ki
vodijo vojno in ki zaznamujejo le
poraze. Neumljivo pa je, ako se
kaj takega prenese tudi na nev-
tralne dežele. Tudi v tej deželi se
skruša sumičiti inozemce. Kakih
sredstev se poslužujejo pri tem
ljudje, kaže doposlano nekemu
newyorskemu listu, ki je priobčil
stvar brez komentarja.

V poslanem se izvaja, ali so
Združene države varne pred inva-
zijo Nemcev. Nemčija že dalj ča-
se skruša pridobiti zase južnoame-
riški trg. Ko bo uničena Anglija,
bodo prišle na vrsto Združene dr-
žave. Radnega je treba paziti na
tu živeče Nemce.

V tem smislu je pisan celi čla-

Nilko Vogrin.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

Ko ni Olga v svoje misli za-
maknjena dalje govorila, pristavi
Rihard, da je sicer njena misel iz-
vrstna, le izvesti jo je težko. Po-
tem pa sta se brat in sestra vneto
poganjala, kako bi mogla Vogrina
v svojo družbo dobiti: Rihard
seveda zato, da bi se kratkočasil
in z njim kot koroskim rojakom
obiskaval bližnje trge in vasi, ho-
di na strme gore in v krasne do-
line, Olga pa, da bi imela človeka
v svojem obližju, po katerem
njeno sree že tako goreče, a brez-
uspešno hrepeni. Pride-li Milko v
njeno bližino in spozna-li ona, da
gloji do nje čen enako, pa le
slično nagnusen, tedaj dobi ona
isto nepremagljivo moč, katero
katero potrebuje njeno sree, da se
zoperstavlja sladkim besedam
barona Roberta. To je bil močen
nagib, ki je silil Olgo, da poskuša
zdaj vso svojo bistroumnost
v tem, kako bi pridobila Vogrina
v svojo družino, a seveda tako,
da bi sama svoje nagnusenosti do
njega ne izdala.

Ko brat in sestra skupaj pre-
mišljujeta, kako bi mogla svojo
misel izvesti, približa se jima na-
enkrat mati z baronom Robertom
sem po gozdiču. Bilo je že pozno
popoldne, kedaj je navadno Ro-
bert k Skenovskim dohajal. Ker
pa ni bilo niti Riharda niti Olge
od nikoder, napatita se mati in
Robert v gozdiču iskati ju. Od da-
leč ju je že zapazilo bistro Olgino
oko. Pri tem vidu se pa dekleca
kar skloni, tako jej je pogled na
Roberta sree pretresel.

"Za božjo voljo, Rihard, tiho
bodi!" je vskliknila dekleca
vsa preplašena. Misliła si je nam-
reč, da se je mogel njun pogovor
že tako daleč slišati in da sta Ro-
bert in mati menda že uganila, o-
čem se z bratom pogovarja. Kak-
or se nedolžni otrok, kedaj kaj
krivega misli ali stori, namera-
va, pred materjo ustraši, če se
mu nagloma prikaže ter v svoji
neizkušeni meni, da se mu no-
tranje misli kar na lieu berejo,
tako se je zbalala tudi Olga, zap-
ziviš mater in Roberta. Zatorej je
nagloma vstala, popravila si oble-
ko ter se enkrat, a tiho rekla:

"Molčiva zdaj, da naju ne sli-
šita. Ponoči pa premišlujva vsak
zase, kako bi se dala najina misel
izvesti; jutri se hočeva dalje po-
svetovati. Zdjaj pa pojdiva njima
naproti, ali več, Rihard, pazi, —
in pri teh besedah položil prst na
usta, — da se ne zagovorisi!"

Deklici je lice žarelo in sree jej
je samega strahu močno plalo, ko
se je z bratom roko v roki pribli-
ževala materi in Robertu.

Po bolj etiketnem nego prija-
teljskem pozdravu med Olgo in
Robertom nadaljevala sta zadnji
in gospa Skenovska svoj poprej-
šnji razgovor. Olga se je namreč
še vedno čutila razžaljeno in to
tudi očitno kazala Robertu. Tudi
zdaj se je bila hitro matere okle-
nila, in sicer tako, da sta bila Ro-
bert in mati na sredi med njo in
Rihardom.

"Vam se torej dozdeva, gospod
baron, da je naš vrt prevarčno ali
preekonomično urejen", nadalju-
je gospa, in vsi štirje korakajo
dalje, radovedni, kaj bo baro-
nova glava nato odgovorila.

"Da, to je neovrgljiva resni-
ca", odvrne odločno Robert.
"Saj imate le domače in za vsak-
danji živeč potrebne rastline po
njem nasajene. Na vseh gredah
ne najde človek tropičnega rast-
linja, ki bi služilo očem in vonja-
vi. To, kar je tu, dobi se v vsak-
em kmetskem hišnem vrtu ali
zelnjaku."

Te besede so bile priprosti go-
spej vendar le preveč in po njih
se je čutila prisiljeno, posvetiti
malo nazorom baronovim, zatorej
odgovori odločno:

"Ravno to pa hočem pri hiši
imeti, da nisem od drugih odvis-
na. Kaj mi pomaga evetnjak ali
park, poln dišečih in vonjavih
evetlic, ako nima kuharica zel-
njadi vrti z domačega vrta? Vi
tam doli na Ogrskem dčitate lahko
hiše, grajščine in vile s evetnjaki
in dragimi rožami v njih, a tu
pri nas se mora varno gospoda-
riti, ako hoče človek kaj imeti in
si sam pomagati. Tako so delali
moji stariši, tako delam i jaz in
bode menda delala tudi moja
Olga."

Hčerki je bilo kaj ljubo pri
srecu, da je mogla materi pom-
agati, ko je ta nasprotovala Ro-
bertu; zatorej pristavi malo na-
gajivo:

Dopisi.

New York City. — Pred krat-
kim sem dobil od očeta, e. kr. po-
licijskega nadzornika v pokoju,
stanujočega v Sent Vidu nad
Ljubljano, pismo, da je moj brat
Karol Nučič, stotnik pri bos-her-
ceg, pešpolku št. 3, padel v boju
s Srbi. — W. K. Nučič.

Seminole, Pa. — Delavske raz-
mere so se precej dobre; delamo
od štiri do pet dni vtedna. Vozovi
so majhni, pa še tiste samo do
polovice polnimo, ker jih je pre-
več. — Na društvenem polju še
precej dobro napredujemo. Imamo
tri društva; prvo spada h K. S. D. P.,
ostala dva pa k S. D. P. Zvezi.
Pozdravi: — Naročnik.

Germania, W. Va. — Iz našega
kraja se redkokdaj sliši kakka no-
vica. Tukaj je nas le malo Slo-
vencev, toda med seboj se prav
dobro razumemo. Podpornega
društva nimamo nobenega, ker
nas je premalo. Delo je stalno, sa-
mo če človek hoče delati. Tudi
pečlarski klub imamo, samo go-
spodinjne manjka. Lepih rož je v
izobilju, med njimi se pa najbolj
odlikuje ena. Marsikateri bi jo
rad utrgal, ko bi bilo mogoče,
marsikateri poželjivo obrača oči
za njo. Kot vam je znano, je ta
roža, gospodična Marija Koren-
čan, nabrala lepo svoto za Sklad,
ki je namenjen najbednejšim
med bednimi. Prav ste storili, g.
urednik, da ste jo javno pohvalili
v listu. Ponosni smo lahko, da
imamo tako rojakinjo v svoji sre-
di. Upati je, da se bo vsakemu
Slovincu v Ameriki zbudilo v srecu
usmiljenje do ubogih revežev
v stari domovini. V vsakem kra-
ju naj bi šel eden pobirat in pre-
pričan sem, da bi se v kratkem
času nabrala lepa svota. Odpri-
roke, odpri sree, otiraj bratovske
orgije! Na delo, rojaki! Pozdravi!
Čitatelj.

Op. ured. Gospodični Korenčan-
novi se še enkrat prisrečno zahva-
ljujemo za trud in požrtvoval-
nost. Živel!

Grafton, Wis. — Delavske raz-
mere so tukaj jako slabe. Delamo
samo osem ur dnevno, vsled česar
ne svetujem nikomur sem hoditi,
dokler se delavske razmere ne
zboljšajo. — Ker vedno čitam o
evropski vojni in tudi dopise, ka-
tere pridobujejo slovenski rojaki,
mi ne da sree miru, da bi tudi jaz
nečesa ne povedal, kar me bode
do skrajnosti. Ni še dolgo, kar
sem se javil avstro-ogrskeemu kon-
zulu v Chicago kot črnovojnik.
Javil sem se mu v slovenskem je-
ziku, nakar mi on odgovori v
nemškem. Misleč, da morajo tudi
na konzulatu znati slovenski, sem
poslal pismo nazaj. Nato so mi
odgovorili v neki hrvaško-slova-
ški mešanici. Brez vsakega ko-
mentarja! — Vse zavedne rojake
pozdravlja avstrijski črnovojnik.

Ely, Minn. — Te dni je bila
operirana v tukajšnji bolnišnici na
splečju naša vrla rojakinja
Mrs. Pečavar. Operacijo je srečno
prestala in se ozdravljena vrnila
na svoj dom. — Poročevalec.

Bear Creek, Mont. — Delavske
razmere so poveljne za tistega,
kateri dela. Brezposelnih je še
vedno veliko število, ki hodijo od
premogorova do premogorova in
poskušajo svojo sree. Sem ne
svetujem nikomur hoditi, ker se
delo težko dobi. Na društvenem
polju prav dobro napredujemo.
Slovenskih evetk ni, vsled česar
nimajo fantje nobene zabave. Po-
zdravi! — Poročevalec.

Kako je v starem kraju?

Iz pisma, katerega je pisal oče
svoji hčeri v Kennore, Ohio, po-
snemamo sledeče:

Kdor ima v hranilnici kaj de-
narja, ne dobi več kot dvajset
kron naenkrat. Jaz sem mislil
večraj nekaj ven vzeti, pa mi ni-
so hoteli dati. Draginja je straš-
na. Moka je po trideset krajcar-
jev kilogram, kava po štiri kro-
ne, sladkor po eno krono. Rač bi
ti marsikaj pisal, pa ne smem,
ker je strogo prepovedano...
Ubogi narod!

**ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.**

Da, mama, tako bodem tudi
jaz ravnala kakor ti. A reči pač
moram, da bi svojemu možu, če
bi mi kaj takega oponašal, pome-
tala vse tropično evetje in rastli-
nje iz evetnjaka in rajši bi tam
nasadila karfičola, spargla, salate
in druge zelenjadi. Jaz ne vem,
zakaj bi, postavim, mi tukaj na
deželi morali imeti poseben park
ali celo evetnjak; saj je vsa na-
rava tako lepa, da se njej gotovo
najlepši umetni vrti ne dajo pri-
merjati!"

"Gospica Olga, vi bodele po-
tem drugače govorili, ko vidite
naše umetne vrte doli na Ogrs-
kem", pristavi hitro Robert, o-
brnjen proti Olgi. "Že naš vrt
okoli grajščine je prav lep in ta-
ko vkusno nasajen, da se mu bo-
dete čudili, ko stopite vanj."

"Ne bode mi pač treba, gospod
baron", odvrne brezobzirno de-
kleca. "iti si ogledavat vaših par-
kov na Ogrsko; kar se mene tiče,
prepuščam vam rada vse vaše
vrte, a vi pustite meni mojega!
Ta je meni najljubši ter mi je ta-
ko k srecu pristanek, da ga ne ma-
njam za vašega najlepšega!"

Dekličina odločnost in tako
brezobzirna izjava se je zdela baro-
nu Robertu malo čudna. Skušal
jo je potolažiti, kajti uvidel je,
da ni bilo pametno odkrivati
tudi svojih nazorov o ekonomiji;
zatorej odgovori mirno:

"Danes ste pa kaj huda, gos-
pica Olga. Upam, da ni to vaše
pravo mnenje in resno prepriča-
nje. Vi se radi z menoj malo po-
salite, kaj ne, gospica?"

"Ni moja navada, gospod bar-
on, da bi se s kom šalila, naj-
manj pa z vami. Kar govorim, je
moje sveto prepričanje. Ali vsak
dan mi je bolj jasno, da so vaši
nazori v vsem in vsakem od mo-
jih različni. Če sem še tudi mla-
da in neizkušena dekleca, toliko
pa vendar vem in čutim, da bi se
vašim idejam ne mogla uklanjati."

"Danes si pa kaj čudna in raz-
burjena, Olga!" seže jej mati v
besedo. "Kakor nalašč hočeš ved-
no le nasprotovati! Da ima bar-
on Robert druge ideje kakor ti,
je celo razumljivo; temu se tudi
ne smeš čuditi. On je že skušil
mnogo sveta, a živel pa več svo-
jemu vojaškemu poklicu, kakor
se pa pečal z gospodarstvom. Za-
torej ima pa tudi celo druge na-
zore o njem, kakor pa mi, ki se
vedno z njim bavim. — Kedaj
začnete, gospod baron", nadalju-
je potem proti Robertu, "sami
gospodariti na svojem posestvu,
kakor ste namenjeni, spoznali bo-
dete brzo, da imam jaz prav, in
slušali tudi svojo ženo, ako bode
kaj o gospodarstvu razumela."

Pri tej materini opazki se je
bila Olga kar pretresla. Čutila je,
da meri mati nanjo s temi besedami,
in je kar obstala, kakor
otrok, če zagleda napotn golazen
pred seboj.

Nastopila je za nekaj trenut-
kov tiho. Nobeden si ni upal
izpregovoriti. Tudi baron Robert,
ki je imel sicer vedno dovolj besed
na jeziku, je zdaj molčal, a
opazoval vestno, kako se izpremi-
nja na Olginem lieu barva za barvo.
Videl pa je tudi, da se je Ol-
ga pri slednjih materinih besedah
stresla, kakor da bi bila na gada
stopila.

Čuden in nepopisljiv utis je de-
lalo vse to na Roberta. Danes je
privikrat spoznal, da nima res Ol-
ga nobenega sočutja do njega in
da mu vsikdar in povsod nasprotuje.
Sedaj mu je pa še izrečno
odgovorila, da mu prepuča —
vse njegove vrte na Ogrskem. Žal
mu je postajalo, da se ni brzdal
v svojem govorjenju, da ni za-
jeval svojih misli in nazorov. Spoz-
nal je, da s svojim ošabnim in
brezobzirnim postopanjem malo
dosegel, temveč si še bolj odtujil
mlado Olgino sree, ki mu je vsak
dan tem vrednejše in milejše po-
stajalo. Zdjaj se je začel stoprav
bati, da bi mu res Olga v svoji
odločnosti, kakor jo je danes ka-
zala, ne odrekla sree in roke, in
da bi mu nič ne utegnilo pom-
agati plemenito ime in grajščina
pri njegovem namenu.

Take misli so rojile po Rober-
tovi glavi. Močno je bil ta nepri-
čakovani preprič z Olgo in delo-
maha tudi z materjo potr njegovo
srčnost in samosvet. Iznasnilo
je bilo odločno nasprotovanje
prej tako plahde deklece.

Iz te splošne zadrege in tihote
reši celo družbo posel, ki se je
sem po vrtu približeval. Najprvi
ga zapazi Rihard in vsklikne:
"Telegrafski posel gre!"

In pri teh besedah se ozrejo
mahoma vsi ter gledajo, odkod bi
posel prihajal. Vsa družba se zelo
ustraši nepričakovanega posla,
kakor se to sicer v vsakdanjem

Severovo

Gothard

Oil.

(Severovo Gothardsko Olje).

Severovo Gothardsko Olje

se visoko priporoča kot zelo uspešno mazilo za zdravljenje

revmatizma, obistne boli,

bolečin v bokih, nevralgije, krčev, oteklin, okorelosti v vratu, sklepah in mišicah in enakih neprilik, zoper katere se priporoča mazilo.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

SEVERA'S TAB-LAX. Severa's MEDICATED SKIN SOAP

Sladkorno odvajalo. Za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov.

Severa's MEDICATED SKIN SOAP. Severovo Zdravilno Milo. Za etroke in odrasle. Cena 25 centov.

Napovedaj se v vseh lekarnah. Vedno zahtevajte Severovo Pripravko. Ako vas lekarnar ne hoče zalogiti, iščite jo pri nas.

W.F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

P. K., Black Diamond, Wash. — Kdor hoče k vojakom, mora imeti prvi državljanski papir ter mora znati prilčno angleški pisati in govoriti.

Narcčnik, Shebcygan, Wis. — List se pošilja v stari kraj, vendar pa se ne ve, ali ga dobijo dotični v roke.

L. S., Mollenauer, Pa. — Hvala! Pošljite še kaj. Vaš dopis bomo porabili v članku, ki ga priobčimo v kratkem.

NAZNANILO IN VABILO.

Pripravljajni odbor slovenskega pevskega društva "Prešern" za slovensko godbo v Pittsburghu naznanja slovenskim rojakom v Pittsburghu, Pa., in okolici, da se vrši glavna seja za ustanovitev slovenske godbe v sredo 28. okt. 1914 ob 8. uri zvečer v K. S. Domu na 57. in Butler St.

Zatorej vljudno vabi odbor vse slovenske rojake v Pittsburghu in okolici, kateri se nameravajo pristopiti ali pa jih veseli biti pri slovenski godbi, da se te glavne seje zagotovo udeležijo, da se bode zamoglo instrumente naročiti.

Za obilno zglasitev se priporoča in pričakuje ODBOR. (24-26-10)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

S prvim novembrom pričnemo razposiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. Letošnji koledar bo izvanredno zanimiv ter bo vseboval med drugim številnim čitvom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbu, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugal našim čitateljem.

Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO 82 Cortlandt St., New York City

ZA VSEBINO OGLAŠOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Severovo

Gothard

Oil.

(Severovo Gothardsko Olje).

Severovo Gothardsko Olje

se visoko priporoča kot zelo uspešno mazilo za zdravljenje

revmatizma, obistne boli,

bolečin v bokih, nevralgije, krčev, oteklin, okorelosti v vratu, sklepah in mišicah in enakih neprilik, zoper katere se priporoča mazilo.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

SEVERA'S TAB-LAX. Severa's MEDICATED SKIN SOAP

Sladkorno odvajalo. Za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov.

Severa's MEDICATED SKIN SOAP. Severovo Zdravilno Milo. Za etroke in odrasle. Cena 25 centov.

Napovedaj se v vseh lekarnah. Vedno zahtevajte Severovo Pripravko. Ako vas lekarnar ne hoče zalogiti, iščite jo pri nas.

W.F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

P. K., Black Diamond, Wash. — Kdor hoče k vojakom, mora imeti prvi državljanski papir ter mora znati prilčno angleški pisati in govoriti.

Narcčnik, Shebcygan, Wis. — List se pošilja v stari kraj, vendar pa se ne ve, ali ga dobijo dotični v roke.

L. S., Mollenauer, Pa. — Hvala! Pošljite še kaj. Vaš dopis bomo porabili v članku, ki ga priobčimo v kratkem.

NAZNANILO IN VABILO.

Pripravljajni odbor slovenskega pevskega društva "Prešern" za slovensko godbo v Pittsburghu naznanja slovenskim rojakom v Pittsburghu, Pa., in okolici, da se vrši glavna seja za ustanovitev slovenske godbe v sredo 28. okt. 1914 ob 8. uri zvečer v K. S. Domu na 57. in Butler St.

Zatorej vljudno vabi odbor vse slovenske rojake v Pittsburghu in okolici, kateri se nameravajo pristopiti ali pa jih veseli biti pri slovenski godbi, da se te glavne seje zagotovo udeležijo, da se bode zamoglo instrumente naročiti.

Za obilno zglasitev se priporoča in pričakuje ODBOR. (24-26-10)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

S prvim novembrom pričnemo razposiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. Letošnji koledar bo izvanredno zanimiv ter bo vseboval med drugim številnim čitvom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbu, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugal našim čitateljem.

Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO 82 Cortlandt St., New York City

ZA VSEBINO OGLAŠOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Severovo

Gothard

Oil.

(Severovo Gothardsko Olje).

Severovo Gothardsko Olje

se visoko priporoča kot zelo uspešno mazilo za zdravljenje

revmatizma, obistne boli,

bolečin v bokih, nevralgije, krčev, oteklin, okorelosti v vratu, sklepah in mišicah in enakih neprilik, zoper katere se priporoča mazilo.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

SEVERA'S TAB-LAX. Severa's MEDICATED SKIN SOAP

Sladkorno odvajalo. Za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov.

Severa

Slovenski ranjenci v bolnicah.

V tem poročilu nahajamo sledeča imena: Frane Anzele, inf. 87. p. (strel v desni kralce, dunajska bolnišnica). — Janez Balluf, korporal peh. p. št. 27. (ranjen na levem očesu, dunajska bolnišnica). — Karel Brasch, inf. peh. p. št. 27. (ustreljen v gornjo leht, dunajska bolnišnica). — Frane Brunčič, poddes. peh. p. št. 87. (ustreljen skozi komolec, e. in kr. garnizijska bolnica v Zagrebu). — Karel Collenz, nad. rez. dom. inf. p. št. 27. (bolan, dunajska bolnišnica). — Frane Concian, inf. peh. p. št. 97. (bolan, dunajska bolnišnica). — Mihael Corianec, od dom. inf. polka št. 27. (ustreljen v 4. prst leve roke, dunajska bolnišnica). — Jurij Dobernig, inf. peh. p. št. 7. (strel v levo roko, rez. bolnica na Dunaju). — Janez Furlan, inf. dom. inf. p. p. št. 27. (bolan, dunajska bolnišnica). — Nikolaj Garbaz, inf. črnovoj. p. p. št. 17. (doma iz Pulane pri Mariboru, ustreljen v levo roko, bolnica usmiljenih bratov na Dunaju). — Jan Grabner, lovec lov. bat. št. 7. (doma iz Motnika, dunajska bolnica). — Janez Hubinger, topn. gar. art. peh. p. št. 3. (iz Beljaka, na sumu da ima grizo, Franca Jozefa bolnica na Dunaju). — Hubert Kern, enoletnik artilj. polka št. 9. (iz Celovca, ustreljen v desno roko in levo stran, bol. sv. Elizabete na Dunaju). — Bartol Kos, inf. p. p. št. 87. (iz Vitanja, obstreljen kolk, e. in kr. garn. bolnica v Zarebu). — Earel Marcelja, inf. p. p. št. 17. (obstreljen v glavo, strel v desno stegno, rez. bolnica na Dunaju). — Marius Perin, inf. peh. p. št. 97. (doma iz Trsta, ustreljen v levo podlehtnico, Stefanijska bolnica na Dunaju). — Jozef Pleterski, inf. peh. p. št. 87. (vtisk desnega sklepa kolena, rez. bolnica na Dunaju). — Frane Sterle, inf. dom. peh. polka št. 27. (strel v glavo, s. in kr. rez. bolnica na Dunaju). — Alojzij Tekawetz, peh. p. št. 17. (strel v desno pazduho, dunajska bolnica). — Dominik Tomsig, nad. rez. dom. peh. polka št. 27. (bolan, e. kr. dom. bolnica na Dunaju). — Matija Treiber, inf. p. p. št. 7. (doma iz Marija na Zili, bolan, Franca Jozefa bolnica na Dunaju). — Jakob Trpin, inf. p. polka št. 47. (doma iz Polane pri Mariboru, bolan, dunajska bolnica). — Windisch, podčastnik, peh. polka št. 87. (ustreljen v levo uho, Stefanijska bolnica na Dunaju). — Avgust Wittmann, četovodja peh. p. št. 97. (ustreljen v levo roko, ki je tudi zlomljena, e. in kr. garn. bolnica na Dunaju).

V ljudskem domu je bilo nastanjenih 17. sept. 79 vojakov, ki so prišli z bojišč, med njimi je 12 ranjencev. Domačini so naslednji: Pešpolk št. 87.: Cerlon Ivan, inf. iz Dinjana pri Pulju, ranjen na desni roki. — Godina Ivan, Valle pri Pulju, lahko ranjen od šrapnela. — Pešpolk št. 97.: Curk Josip, Dolga poljana pri Postojni. — Jakoncic Rudolf, Medana, Gradiška. — Semenit Peter, poddesetnik, iz Vipave. — Domobranski polk št. 27.: Ciegi Irenej iz Pulja. — Komel Josip iz Solkana na Goriskem. — Peterin Janez, St. Andrej pri Gorici. — Lovski bataljon št. 20.: Koler Fran iz Idrije. — Havbičnik polk št. 3.: Marenic Henrik, Gornin, Gradiška. — Jerman Janez, topn. iz Kopra. — Inf. Trost Andrej iz Sent Vida pri Vipavi.

V bolnišnici prirejeni v vojašnici št. 27., so nastanjeni se naslednji ranjenci: Pešpolk št. 7.: Moser Matija, 14. stot. — Isola Ivan, 5. stot. — Wallner Ivan, 4. stot. — Sellacher Edvard, 1. st. — Gregoršek Ivan, 10. stot. — Klade Jurij, 12. stot. — Pešpolk št. 17.: Skrojnar Miha, 14. st. — Suštaršek Ivan, 10. stot. — Koprivec Peter, 15. stot. — Oswald Ivan, 16. stot. — Trentel Fran, 10. stot. — Pešpolk št. 27. Maleiner Ivan, . stot. — Krainer Fran, 2. nad. stot. — Wurzinger Josip, 3. stot. — Peerzl Kristijan, 3. stot. — Pešpolk št. 87.: Miha Mojzes, Rabel Leopold, 1. stot. — Zazijal Fran, 4. stot. — Pešpolk št. 97.: Vesnaver Ivan, Križnič Josip, 2. stot. — Kovšca Ivan, 4. stot. — Cernetič Josip, 1. stot. — Domobranski polk št. 24.: Dukhovnik Ivan, 4. stot. — Domobranski polk št. 26.: Krojnik Iv. — Domobranski polk št. 27.: Mi-

polk, iz Vrhnik, ranjen v Miškolzu. — Pisanec Janez, 7. polj. topn. polk, iz Sv. Ene pri Celju, ranjen, v Miškolezu. — Primon Janez, 17. pešp., iz Zagorja, ranjen, v Miškolezu. — Princič Fr., 27. dom. polk, iz okraja Gorica, bolan, v Miškolezu. — Pudgar Florijan, 4. dom. polk, iz Velikovec, ranjen, v Jroslovu. — Rutar Anton, 27. dom. polk, iz Tolmina, ranjen, v Miškolezu. — Sinkovec Alojzij, 7. lov. bat., iz Zagorja, ranjen, v Miškolezu. — Truden Andrej, 97. pešp. iz Staroga trga, ranjen, v Miškolezu. — Slana Anton, 87. pešp., iz Male Nedelje, ranjen, v Miškolezu.

V kranjski deželni bolnici se nahajajo med drugimi sledeči ranjenci: Sotič Jozef, 20. lov. bat. — Ortan Karel, 47. pešp. — Sporn Fran, 27. domobr. pol. — Wieser Maks, 71. polk. — Steržinar Josip, 97. pešp. — Rosman Anton, 2. domobr. polk. J Bleje Fr., 17. pešp. — Primožič Lorene, 27. domobr. polk. — Pekolj Fran, 27. domobr. polk. — Tavčar M., 27. domobr. polk. — Dežman Jakob, 27. domobr. polk. — Varmočnik Mihael, 7. polj. top. polk. — Golob Anton, voznik. — Jereb Peter, 27. dom. polk. — Krajshek Edward, 26. domobr. polk. — Krivic Ignae, 27. dom. polk. — Znidaršič Anton, 8. lov. bat. — Gradišar Janez, orožnik. — Jaklič Fran, 17. pešpolk. — Fortuna Jakob, 17. pešp. — Marčič Fran, 27. domobr. polk. — Gregorič Anton, 17. pešp. — Savjevič Janez, 27. domobr. polk. — Razinger Friderik, orož. asist. — Kober Janez, 17. pešp. — Osolnik Luka, 4. dom. polk. — Zupančič Ignae, 7. lovski bat. — Stare Matvez, 17. pešp. — Kos Fran, 47. pešp. — Zaletel Fran, 27. dom. polk. — Zupančič Fr., 17. pešp. — Kolar Ignacij, 17. pešpolk. — Gričar Ignacij, 17. pešp. — Breški Jakob, 17. pešp. — Homar Fran, 17. pešp. — Jošt Jozef, 7. pešp. — Kančič Jozef, 27. dom. polk. — Muha Alojzij, 26. dom. polk. — Lamovec Anton, 27. dom. pol. — Lampret Anton, 27. dom. polk. — Rozman Alojzij, 27. domobr. polk. — Besednjak Alojzij, 27. domobr. polk. — Dolničar Mihael, 17. pešp. — Pohlester Peter, 27. domobr. polk. — Oeviric Fran, 7. polj. top. polk. — Šmreker Anton, 7. poljski top. polk. — Kravanja Ivan, 97. pešp. — Vohine Anton, 7. lov. bataljon. Seznam izgub št. 17. obsega pešpolke št. 52, 18, 43, 88, 72. tirolskih cesarskih loveev. Med tirolskimi cesarskimi loveci je zabeležen rezervni praporščak Mat. Landstaetter kot mrtvec.

V znamenju izgub št. 15, in 18, se nahajajo med drugimi sledeči: Babji Jakob, 26. dom. polk, iz Stajerske, mrtvec. — Dimec Anton, poljske havbice polk št. 3, iz Celja, ranjen. — Grubič Fr., 26. domobr. polk, iz okraja Brežice, mrtvec. — Kuča Viljem, 89. pešpolk, Beljak, ranjen.

Na severnem bojišču je bil po nekem oktopu ubit kršćansko-socialni državni poslanec Fr. Fuchs iz Linea. — Ne severnem bojišču je padel stotnik 27. pešp. Gustav Valentin. — Padel je podpolkovnik bataljona poljskih loveev št. 19. Ernst Mathes. — Padel je v bitki pri Lvovu stotnik 17. pešp. Tisch. — Poveljstvo 27. pešp. je kmalu po dohodu v Galicijo prevzel stotnik Schwarz, ker je podpolkovnik Walland težko obolel. Dasi pri Grodeku na rami ranjen, je izjavil stotnik Schwarz, da ostane pri svojem polku. — Padla sta stotnik pešpolka št. 8. Maks Danko in pionirski poroč. Očenašek. — Na južnem bojišču je padel nadporočnik Franjo Pallua z Reke.

Šrapnel v cerkvi.

Menih reda sv. Franciška, P. Matkovič, je bil pred kratkim v Zemunu ubit pred oltarjem. P. Matkovič je ostal v Zemunu, čeprav se je vse prebivalstvo pred prihodom sovražnika umaknilo. Ravno je bral sv. mašo, ko je udaril sovražni šrapnel v cerkev ter eksplodiral ravno pred oltarjem. P. Matkovič je bil na mestu mrtvec.

Posrečilo se mu je.

Namreč nekemu ranjenemu vojaku ki leži v neki dunajski bolnici. Zdravnik mu je namreč v šali obljubil za vsako strelno rano krono. "Mislim je", je pravil vojak usmiljenki, "da najde dve ali tri rane. In med tem jih je našel — sedem: eno na prsih, tri na rami in tri v levi nogi, in moral je plačati sedem kron!"

Ob prepadu.

Solnčni žarek se je igral prav v sredi pisane mize, za katero je sedel Ivan Skale. V pisarni poleg njega so ropotali pisalni stroji, a Skale jih je komaj čul, navadil se je pač na ta šum. Zalostno je zrl pred se na solnčni žarek le tu in tam se obrnil svoj pogled v sosedno sobo, kjer je sedel v delo utopljen njegov šef, odvetnik doktor Leitner.

Skaletov postaran obraz je prav spadal v to opraseno, malo sobo, v soperen zrak pisarne, v pomanjkljivost pohištva. Čez upadla lica štiridesetletnega moža je šilil včasih čuden smehljaj: s trudno resnostjo je izvrševal svoje pisarske dolžnosti, molčeče se je podajal zjutraj na delo, vestno ga je odlagal zvečer, ne da bi mu dalo kako notrajno zadoščanje.

Zadnje dni se je zdel so-uslužbenec še bolj molčeč.

Danes pa je sedel Skale popolnoma utopljen v svoje misli. Delo na mizi ga ni moglo zbuditi k vestnem izpolnjevanju dolžnosti. V možganih pa mu je rojilo. Misli so uhajale k njegovim družini, ki se je pogrezala v vedno večje pomanjkanje. Videl je pred sabo ženo s tremi malimi otroci. Dva dečka sta ležala doma bolna in mati jim vedno bolj hirala. Čul je, kako trkajo upniki na vrata njegovega siromašnega stanovanja v četrtem nadstropju, in gledal v obupane oči svoje zveste Ane. Videl je, kako zgineva iz njegovega stanovanja kos za kosom pohištva v roke starinarja. In slišal je plakanje otročičev, ki se pritiskali ob postelji mamic. Toda na Skaletove obrazu ni bilo mržnjenosti, samo njegovo čustvo je grozno delovalo. Slednjic pa mu je bilo preveč. Mahona se vzdignel in stopil v sobo svojega šefa. Zanesan, v strahu in kakor bi se čutil sam sebi je stal pred njim.

Doktor Leitner ga pogleda preko svojih očal. "Ali se ne spoznate, ljubi Skale? Poiščite si zvecke od prejšnjega leta!"

"Ne, gospod doktor", je odgovoril Skale s sklonjeno glavo. "Ne prihajam radi procesa — ne radi dela — to se pravi — da — radi težav dela."

"Kaj Vam je Skale? Ste li bolni —", hladno je doktor. Skale se je ojumačil in hripavo rekel:

"Da — bolan sem, gospod doktor — to se pravi — zadolžen sem do tukaj — in doma mi leži bolna žena in otroci — razumeli boste —"

Šef se je naslonil nazaj. "Da, dragi, — tu bi se morali bolj stisniti, le toliko trošiti, kolikor sredstva dovolijo, tudi pivu se odreči. Morda bi čez leto dni se dalo urediti malo povišanje plače. Saj ste šele pred tremi leti bili povišani."

"Ljubi Bog — medtem smo dobili še eno dete", je šepetal pisar, "in s čakanjem na prihodnje leto — to ste mi tudi že obljubili lansko zimo — ne zamerite, gospod doktor."

Odvetnik si je grizel ustnice in gledal preko očal blede pisarjev obraz, v katerem je eukalo kot v pridržani jezi. "Dobri Skale, morate se pač stisniti. Jaz se moram pri plači uslužbenecv tudi držati svojega proračuna. Če želite par kron predjuma —"

"Ne, s tem mi ni nič pomagano, gospod doktor", se je branil pisar, nehotne se odmakniti za korak nazaj. "to bi izgledalo kot miloščina — kajti povrniti — bilo bi mi nemogoče."

"Doktor se je mrzlo smehljaj. "No, če ste tako občutljivi — potem se morate pač zadovoljiti, kakor je."

"Dobro — zadovoljil se bom." Skale je še bolj uklonil glavo in grizel ustnice. Trudno se je zrvnal, pogledal svojega šefa in hotel oditi. Tu pade njegov pogled na železno blagajno, čije vrata so bila odprta. Opazil je male škrinjice, ki so stale v temni ormaru razvrščene ena poleg druge, in platnene vrečice v katerih so bili kovinski novci. Nekak leden duh mu je vel iz blagajne in Skaleta je stresel mraz. Hitro je odkrenil svojo glavo in stopil v svojo oeko sobico ter se vsedel k mizi. Skušal je, da bi se vtopil v delo, ki je ležalo pred njim, pa črke in številke so izginjale v megleni mase in Skale je nehotno vedno zopet škilil v sosedno sobo, kjer je bilo videti stransko steno blagajne. Siloma se je zopet sklonil k delu, da bi svoje misli odtegnil od blagajne. Na noben način ni šlo z računanjem, številke so postajale bankovec,

na srec pritisniti, — ena, dve, tri, pet, deset, sto, tisoč — ah — da bodo žepi polni, potem uganiti luč in dol —

Izvelkel je iz žepa nožič, ga zasadi v špranjo in — glej —

Kaj pa je to? — vrata se odpro sama, kar odskočila so — saj ni bilo zaklenjeno — niti zaprt — blagajna odprta.

Skale se prime za glavo. Na to tiplje po notranjih prostorih blagajne — nič — prazna!

Torej past mi je bila nastavljena! Izgubljen sem! Hotel sem krasti — sam šef mi je nastavljal past. Obsojen sem, mlodosti Bog! Skaletu se šibe kolena. Prtipal se je do stola in se zgrudil nanj. Sam ni vedel, kako je prišel pred odvetnikovo stanovanje; tudi ni vedel, kaj bo rekel. Padel bo predenj na kolena in ga prosil —

Tu zasliši glas. Bil je hišnik, katerega je priklical s zvoncec. In šele zdaj je zapazil, kako pozno je že v noči.

"Rad bi gor k gošpodu doktorju Leitnerju" — je jeljal.

"Gospod doktor je pred tremi urami odpotoval — s težko prtljago — na daljni pot."

"Odpotoval...? Daljno pot? Saj ni nič oddal v pisarni. Nemogoče — motite se —" v pretargih stavih je govoril pisar.

"Ne motim se", je nevoljno odvrnil hišnik. "Imate li kaj zanj?"

"Ne, ne, — pa to je —". Skale je kot nor mahal z rokami po zraku, hotel je upiti, pa ni mogel dati glasu od sebe — čez trenutek je nekaj zamrmral, od česar je hišnik razumel le besedo: poljaja. Potem se je potekaje oddaljil.

Drugo jutro se je kot blisk raznesla vest po mestu, da je doktor Leitner ponoči ubežal z denarnjem svojih klientov.

V sobici tam gori v četrtem nadstropju pa je ležal mož v mrzlici. V njegovih očeh je svetlel nekaj vesel blesk kot posledica hudega kesanja. Skale je pritisnil drobno telo svoje žene k sebi in ji zašepetal: "Bodi mirna — nesrečni smo res — toda nedolžni, brez krivde — čuješ žena — brez krivde! Kakšna čudna sreča! Bog je poslal svojega angelja na pomoč v težki uri, ko sem stal ob prepadu..."

Kako in kedaj se prostovoljno ustavijo boji.

V "Grazer Tagblattu" priobčuje neki strokovnjak naslednji članek:

V bitkah sedanje vojne se je opetovano pripetilo, da je kak vrhovni poveljnik prostovoljno ustavil boj na kakem bojišču in ni dopustil, da bi se izvojeval do koneca. Tako so Avstrije v prvi bitki pri Lvovu prostovoljno izlazile mrzlo masivno omaro. O, koliko prostora bo v mojih rokah, koliko vreče in škrinje bi lahko pograbil. To bi se najedli jaz, Ana in otroci! Mali Franjo bi se zopet zredil in Lizika — pa sploh — šli bi čez morje — v gorke, zdrave kraje, kjer vejejo rahli vetrčiči in dajo zopet krvi v lica. — O, to bi bilo zdravilo! Ali me bo Ana razumela? Zakaj ne, ako ji ponudim srečo. Saj je vendar moja žena. Jaz bi šel naprej, ona pa prišla za mano. Jaz bom šel še to noč, ona mi sledi čez par tednov, ko pride moje pismo — iz Mehike ali pa iz Kalifornije, kdo ve, kako se vsi ti oni kraji imenujejo! O, da, bo že prišla za mano z otroci, bo že šla čez morje! O Bog, ko bi že bilo —!

Strah ga je prešinil, strah pred neznanjo srečo. Preveč lepo bi vse to bilo; pa tako blizu je novo življenje, tu pred njim so sredstva, le zagrabit je treba ponjnih. Denar tu notri ni samo last odvetnika, največ je onega njegovih klientov, ki so ga mu zapuili? Zguba torej ne zadene enega samega človeka, pač pa več ljudi, ki pa gotovo imajo razum, kdaj še več doma. Kdo pa je odgovoren za denar? Gotovo ni eden, njegov šef. — Ta oskorženi in mrzli človek, ki nima družine, ne skrbi, samo denar, mnogo denarja? Kaj mu ta mar!

Skale je počasi, nehotne tresel ob blagajno. Kako to doni po kovini, naravnost zapeljivo. Sedaj le proč z drugimi mislimi, le pokusiti. Take priliko ni bilo kmalu zopet! Sam ob toliki množini denarja. No, če bo preveč peklo v rokah, ga pa položim nazaj. Samo malo poigrati se z bankovci, pogladiti mehke papirje,

več se bo od njega oddaljil, ako to zahteva splošni položaj.

Možnost ustavitv boji je pač vselej bistveno odvisna od taktičnega položaja. Ta možnost je dana v začetku, ko je se razmeroma malo sil zapletenih v boj; dokaj težja je stvar, kadar so porabljene že tudi zadnje rezerve. Ustavitev je lažje izpeljati, ako se je preje doslega zmagala ali pa vsaj delen uspeh, kakor pa če je bila preje četa tepena. Najlažje se stvar izpelje ponoči, ko sovražnik ne opazi uvodnega gibanja in boj sploh počiva. V dosedanjih bitkah so se boji ustavili navadno pri I. armadnemu zboru v Vzhodni Pruski, pri desnem nemškem krilu v bitki pri Marni in sedaj v Lvovski bitki po boju na grodeški cesti. V vseh teh bojih je bil sovražnik tako pretresen, da si prvi hip ni upal slediti, tako, da se je pomikanje nazaj lahko neovirano izvršilo.

Sklep ustavitv boji mora vsikdar izidi edinele od najvišjega poveljnika, nikdar pa od čete same ali kakega podpoveljnika. — Ako je leta prisiljen iti nazaj, potem se ne more več govoriti o ustavitvi boja. Potem je to kratko in malo — umikanje. Sklep za ustavitv se navadno stori na podlagi poročil o dohodu novih sovražnih sil, o ogroženju kril ali iz skrbi za varstvo zvez v ozadju. Zlasti odločje poročilo o dohodu novih sovražnih ojačenj, katerim se vodja ne čuti več kos. Kakor nerad se vodja odloči za povečje k umikanju, je to vendar velikokrat med dvema zlima — manjšo. Vsi veliki vojskovodje so se od časa do časa izvlekli iz neugodnega položaja, tako n. pr. Napoleon v bitki pri Aspernu (22. maja 1809) in pri Arcis-sur-Aube 1. 1814 in general Tann leta 1870 pri Coulmiersu.

Težave ustavitv boji so se v moderni vojni z njeno ogromno prostorno razsežnostjo zelo pomnožile, ker voditelj ne more več natančno pregledati celega položaja. Zato tudi ne more vedeti, dali je njegovo povečje za ustavljenje boja še na vseh točkah izpeljivo. Ako sovražnik premočno pritiska, se pretrganje bojev lahko izpremeni v umikanje, ki se niti več ne razlikuje od poraza. Ustaviti boji je torej dandanašnji veliko težja naloga nego je bila nekdanj. Kjer se posreči, priča, da je vrhovni poveljnik položaj pravilno presodil, da poveljniki vseh stopenj popolnoma obvladujejo čete ter da je sovražnik zelo oslabilen.

"Fantje, držite se, jaz umiram!"

Na južnem bojišču pri Saben je padel poročnik pehotnega polka Maksimilijan Prochazka, o čigar junaštvu so pripovedovali ranjeni vojaki istega polka. Poročnik, ki je bil pri mostvu zelo priljubljen, je bil težko ranjen. Ko je že umiral, je še zaklical: "Fantje, držite se — jaz umiram!"

Vnuč grofa Tolstega v vojnem ujetništvu na Češkem.

V Lipniku pri Novih Benatkah se nahaja 200 ruskih ujetnikov. Med njimi je tudi Mihaljev Iljič Tolstoj, vnuk grofa Leva Nikolajeviča Tolstega, 20-letni enoletni prostovoljec, ki je bil ujet pri Kumarovu. Ruski ujetniki večina grede cesto iz Lipnika do Mlade.

Srečen ranjenec.

V bolnici v Oseku na Hrvatskem leži pionirski častnik v rezervi, inženir Oton Schick, doma iz Prage. Schick je bil ranjen v bitki pri Saben. Te dni mu je oče iz Prage brozjavno sporočil, da je v Novem Jorku umrl njegov kreon, ki mu je zapustil en milijon krun.

Molitve za avstrijskega in za nemškega cesarja.

"Frankfurter Zeitung" poroča: Nekateri angleški cerkveni krogi so se sedaj začeli izpodtikati ob tem, da se v Windsorju pri mašah vitezov reda podveznice — najvišjega angleškega reda — moli še vedno za avstrijskega in za nemškega cesarja in za nekatero nemške prince, ki se udeležujejo vojne. Stavljen je bil nasvet, naj se iz kapele odstranijo njihove zastave in njihova imena črtajo iz knjige članov. Ker pa določajo pravila tega reda, da more biti izobčen samo tisti član, ki je angleškega kralja izdal, je kapitelj zankazal, da se mora pri mašah za ta red slej kakor prej moliti za avstrijskega in za nemškega cesarja.

Jugoslovanska Kato. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Stealing Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Knjuznik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

KADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

FOROBNKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOZEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo stralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Izvanredno samozatajevanje.

Za časa Napoleonove vojne proti Španki je prišel Murat, ki je tedaj bil vrhovni vojskovodja hrabrih francoskih čet v Madridu, želel poslati zelo važna poročila generalu Junotu, ki je zasedel Lizbono. Vsa vmes ležeča dežela pa je bila gosto zasedena od španskih čet pod poveljstvom generala Castannosa, tako da je bilo potovanje skozi one kraje skoro izključeno. Po ovinkih bi se pa te izvanredne nujne zadeve preveč zavleklo in tudi v vojaštva prostih pokrajinah bi prebivalstvo ne pustilo skozi francoske jezdece.

V tem težkem položaju obrnil se je Murat na ruskega poslanika Stroganova v Madrid, čegar vlada je bila takrat naklonjena Napoleonu Stroganov je bil pripravljen, da posreduje poročilo pod ruskim varstvom. Siničajno je bila v onem času zasidrana v luki od Lizbone ruska mornarica pod poveljstvom admirala Sinjavina. Na tega je Stroganov hotel poslati šifrirano pismo, s katerim bi se mogel potem odposlanec Murata, ki bi moral nositi rusko uniformo, izkazati kot odposlanec ruskega poslanstva. Vseeno pa je način poročila, čegar vsebina bi se smela le ustrezno izročiti, zahteval dobro izbrano in skrajno inteligentnega sla.

Ta se je našel med Muratu pridljenem polku v osebi mladega ulanskega častnika. Bilo mu je šele osemnajst let, a odklikoval se je že večkrat po hrabrosti in previdnosti, govoril je gladko razum francosčine se nemški, poljski in ruski jezik ter pripadal stari znani poljski plemenitaški rodbini — Lešćinski.

Dobil je potrebne inštrukcije, da je pismo od Stroganova na admirala Sinjavina, oblekel rusko uniformo in odšel. Prva dva dneva se mu je posrečilo, da je neopažen ošel španske vojne oddelke, tretjega dne pa so ga ustavili, potegnili raz konja, vzeli mu orožje in ga vključ njegovega protestu v razumi, katere seveda ni nihče razumel, gnali naravnost pred generala Castannosa. Ta okolnost je bila zanj kolikor toliko ugodna, ker je bil Castannos poznan kot človekoljuben mož. Lešćinski je seveda dobro vedel, da zapade gotovi smrti, če se le malo izda, da razume francoski.

Castannos je takoj začel zasliševanje v francoskem jeziku z vprašanjem: "Kdo ste?" Lešćinski ga je ostro pogledal in odgovoril po nemški: "Ne razumem ničesar." General je sicer tudi znal nemški, toda mislil je, da bo za preiskavo boljše, če tega ne pokaže, zato ga je pustil izpraševati po nekem drugem častniku. Lešćinski je tedaj

odgovarjal ruski in ostal pri tem jeziku.

Pripeljali so kmeta, ki je bil prisoten pri vjetju Lešćinskega in že tedaj trdil, da pozna vjetnika, češ, da zagotovo ve, da je Francez. Tudi v prič Castannosa je vzdržal svojo trditve in trdil, da je bil pred nekoliko tedni v Madridu, kamor je pripeljal vojaka, ki je bila namenjena za vojašnice glavnega mesta. Ta mladi mož je bil tisti, ki mu je slamo odvzel. Prav gotovo je bil to ravno isti častnik.

Lešćinskega je kar mrzlo spreletelo pri tej izpovedbi kajti tudi on je spoznal kmeta. Vendar se je obvladal, da je smeje to pripovedko razodel kot zmotno. Rekel je, da je pač mogoče da ga je kmet kedaj videl, a nikdar in nikjer kot francoskega vojaka. Castannos je dal odpeljati mladega moža in ga zaprli v neko sobico, ki je bila ostri zastražena. Lešćinski, ki je veliko ur ni zaužil niti grizljaja, se je zgrudil skoro onesveščen na slamnato ležišče, koj, ko so se zaprla vrata njegove ječe.

Ležal je nekako dve uri v takem stanju, ko ga zbudil nek glas. Poleg njega je stalo mlado dekle, ki ga je pohlevno vprašalo v francoskem jeziku: "Bi li mor-da radi kaj jedli, prijatelj?" Lešćinski je že hotel se zavravnati in veselo odgovoriti, a še v pravem trenutku se je spomnil, da bo to najbolj zopet kaka past zanj, in na pol zaspano je pogledal in odvrnil v nemščini: "Kaj mi hočeš, dekle?"

Ko je Castannos izvedel o uspehu te poskušnje, je zapovedal še drugo skušnjo, da bi bil še bolj gotov. Velel je, da dajo vjetniku jesti, potem pa, da ga prepeljejo iz sedanje ječe v temno in vlažno luknjo. Trudnost je toliko vplivala na vjetnika, da je vključ temu precej trdno zas-pal. Zopet ga je vzbudil glas, takrat možki, ki mu je pošepetal: "Vstanite, hočem Vas rešiti, sem Vaš rojak in bivan že mnogo let v tem kraju. "Zunaj Vas čaka osedlan konj"

Lešćinski sedaj ni več omahoval niti za trenutek, takoj je vedel, da mu je nastavljena past, in odgovoril je zopet v nemščini: "Kaj hočete — ne razumem Vas!" Castannos je bil sedaj voljan, da bi izpustil takoj vjetnika, toda njegovi častniki so svetovali še zadnjo in najtežjo poskušnjo. Prihodnjega jutra je bil Lešćinski pripeljan pred vojno sodišče, kateremu je predsedoval Castannos. Dali so mu nemškega tolmača, ki ga je moral vprašati: "Ker niste Francez, ali ljubite Spance?" Brez premišljevanja je odgovoril Lešćinski: "Da, ljubim španski narod, ker tako navdušeno brani svojo domovino."

"General", je prestavil tolmač — seveda po prejšnjem dogovoru — v francoskem jeziku,

"pravi, da nas sovražijo, ker v-dimo vojsko kot druhal surove-žev, da nas zaničuje in da si ni-česar bolj ne želi, kakor da bi ves naš narod imel le eno glavo, da bi jo zamogel takoj odsekati in tako končati ta strašni boj." Med temi besedami so pogledi vseh navzočih z največjo pozor-nostjo bili vprti v vjetnika, da bi zapazili kako spremembo v njegovem obrazu, toda Lešćinski je mirno gledal častnike, kot bi mu vsa stvar ne bila nič mar.

"Gospodje", pe dejal Costan-nos dvignivši se s sedeža, "oni kmet se je gotovo zmotil, to je sedaj dokazano. Ta mož zares ni Francez in je čisto nesumljiv." S tem je bila Lešćinska oso-da konečno odločena. Povrnili so mu zopet papirje, orožje in konja, poleg tega mu še dali pot-ni list, podpisan od Castannosa, s katerim je neoviran dospel v Lizbono.

Pozneje je v bitki pri Aspernu padel ta odposlanec Murator kot stotnik na polju časti. Njegova zgodba je zgodovinsko zajame-na in redkokdaj je bilo samoza-tajevanje in obvladavanje samega samega sebe izpostavljeno hu-šim skušnjavam kot v gori navede-nem slučaju.

Razne zanimivosti.

Sienkiewicz na Dunaju. Uradno se razglasa, da slavni poljski romanopisec Henrik Sienkiewicz ni na Dunaju kot vojni ujetnik, ampak živi najpopol-nejšo svobodo.

Puške v palicah. Kakor poročajo listi, so upo-rabljali belgijski franktireurji puške, skrite v palicah.

Grof Cristalnigg padel. Šef generalnega štaba 15. inf. divizije major Aleksander grof Cristalnigg pl. Gillitzstein, je pa-del pri Tiszowich na Ruskem.

Skozi glavo ustreljen. Na Dunaju se nahaja vojak, ki je bil na gališkem bojišču u-streljen v glavo. Kroglja mu je šla pod desnim sencem v glavo, letela skozi usta in šla skozi le-vo lice ven. Ranjenec ima sedaj pač nekaj bolečin v očesu in je nekoliko otekel, sicer pa krepak in bo kmalu zdrav.

Oče in sin padla kot junaka. Ko je izbruhnila vojna je od-šel na bojišče tudi stotnik gene-ralnega štaba Willy Reimer. Njegov oče, 65-letni umirovljeni ritmajster istega imena, ki se je boril že v Slezvigu in pri Kralje-vem Gradcu, je smatral, da ne sme ostati doma. Priglasil se je prostovoljno ter odšel na ruska bojišča. Usoda je hotela, da sta sivolasi oče in mladi, krepki sin se udeležila iste bitke in da sta padla oba istega dne. Junaka kri-je ista zemlja.

Ženski list "Banovac" poro-ča, da se nahaja med avstrijski-mi vojaki, ki se bore na severu proti Rusom, tudi Alojzija Fali-ca iz Petrinje. Služi v vojski kot vodnik.

Železni križ. Na Nemškem imajo posebno vojno odklikovanje Železni križ. Doslej si je v vojni zaslužilo 38 tisoč vojakov ta red Med odkli-čevanci je tudi frater benediktin-skega samostana, Avgustin, ki služi kot infanterist.

Primeren odgovor. "Niti kapljice krvi velikega Napoleona nimate v svojih ži-lah" je rekel stari godrnjavi Je-rome nekega dne svojem neča-ku cesarju Napoleonu II. — "To je vseeno", mu je odgovoril Louis Napoleon, "kljub temu imam celo njegovo rodbino na vratu."

Petkronski tolar mu je rešil živ-ljenje. Ranjeni rezervist Siegl, ki le-ži sedaj v bolnišnici v Homotu-ju na Češkem, je bil dne 11. sep-tembra v boju na srbski meji. V levem žepu svoje bluze je imel listnico in v njej petkronski to-lar. Naenkrat ga je nekaj zade-lo. Pogledal je in videl, da je krogla priletela na njegov žep, a zadela v petkronski tolar. Ta je bil ves zvit, a Sieglu je le obva-roval življenje.

Cesar Franc in cenzura. Leta 1823, ko je cvetela Met-ternichova cenzura, je izdal li-tografski zavod Trentsensky na Dunaju po prizadevanju cesarje-vega telesnega zdravika Stiffita opis Habsburške rodbine v sli-kah. Na zadnji strani je bil vpo-dobljen cesar Franc s svojo zad-njo soprogo, njegove prejšnje tri

te najrajši. Žena, ki se oblači najrajši zeleno, je po njegovem mnenju prepripljiva; tudi ni za-upati ženam ki ljubijo vijoliča-sto barvo, ki nosijo rumene klo-buke in se oblačijo brez vsakega povoda črno. Bela barva je bar-va koketnosti, rožasto barvo ljubijo zamišljene in ljubeznive žen-ske, sivo se oblačijo one, ki se čutijo nesrečne.

In ta ne reče besede. Neki poljski vojak v bitki pri Gravelottu je videl, kako je od-trgala krogla iz topa njegove-mu tovarišu na levi glavo. Ne-kaj minut pozneje je razbila puš-kina krogla njegovemu vojaku na desni prst. Puška mu je padla iz roke in ranjenec je zatulil. To se je zdelo Poljaku preveč stra-šopetno: "Glej, temu mojemu tovarišu je odrgalo glavo, pa niti besede ne črhne."

Švedska akademija. "Takozvana "Švedska akade-mija" v Stockholmu je imela v XVIII. veku vedno 18 članov, ki pa niso bili vedno posode modro-sti. Zgodilo se je včasih, da so imenovali za člana akademije ljudi samo iz vnanjih vzrokov. Ko so leta 1750. izvolili 17 čla-nom še osemnajstega, je bil izvo-ljen grof Flemming. Takoj je iz-računal eden izmed članov aka-demije, da šteje ta odlična druž-ba sedaj 170 članov in razložil to tako: Če pride k številki 17 še ničla, da to 170.

Dobro si je znal pomagati. Znani pesnik Sainfoix, ki je ti-čal kljub svojim velikim dohodkom vedno v dolgovi, je sedel ne-kega dne v brivnici, da se da obriti. Ko je bil že pripravljen, je vstopil eden njegovih upnikov in zahteval od njega denar. — Sainfoix ga je vprašal ali noče počakati, da bo vsaj obrit, potem mu hoče plačati svoj dolg. Seve-da je bil upnik s tem zadovoljen in pesnik je poklepal brivca kot pričo, ob enem pa je vstal, se u-mil in odšel. Od takrat je nosil Sainfoix brado.

Čudni računi. Neki naravoslovec je izrač-unal, kako glasen bi bil človeški glas, če bi bil sorazmerno močnejši, kakor glas kobilice. Našel je naslednje: Kobilice je slišati še na razdaljo eno šestino milje. Človek tehta približno toliko, kakor 26.000 kobilic, če bi bil glas človeka v istem razmerju močnejši, bi mogel človek govoriti tako glasno, da bi ga bilo slišati 1000 milj daleč. Slišati bi ga bi-lo iz Carigrada v Hamburg, da celo delj. Seveda bi morale biti potem hiše še bolj solidno zida-ne, sicer bi se podrle, če bi kdo le kihnil.

Lepa uniforma. Neki nemški bogati rezervni poročnik je dobil slugo, ki je imel precej slabo uniformo. Dal mu je denar ter mu ukazal: "Pojdi v zavod za uniformiranje ter si nakupi tam najlepšo uniformo." Sluga se je kmalu vrnil. Častnik ga začuden pogleda ter mu re-če: "Za vas nimam nikakega pla-sa." Sluga, ki je stal kakor sve-ča, se čudi, da ga njegov poroč-nik očitno ne pozna. "Javljam pokorno, saj sem vendar vaš sluga!" Sele sedaj so se poročnik od-prle oči, pričel se je od srea sme-jati. Sluga si je bil namreč kupil "najlepšo uniformo" — paradno uniformo pogrebnega za-vo-da.

Jahajoče mравlje. V Stamu žive majhne črnosive mравlje, ki se mude zlasti na vlažnih prostorih, pogosto pod streho. Delavke so izvečine pol-ovico manjše, kakor naše gozd-ne mравlje. V procesijah teh mравljev pa je videti tu in tam večjo mравljo, na kateri sedi manjša. Videti je tudi, da te mравlje včasih stopijo iz vrste in hite ob vrstah gor in dol, naka-r se zopet postavijo v vrste. Kako je to razlagati, ni dobro znano, znano pa je, da imajo mравlje dobro disciplinirane vojske in dobro policijo. Zato ni izključe-no, da je jahajoča mравlja kak general ali kaj podobnega in ima za svojo vporabo, kakor naši ge-nerali konja, svojo mравljo.

Zaplenjena cerkev. Anstader, Nizozemsko, 23. oktobra. — Nemška oblast je za-plenila angleško cerkev v Wies-baden. Rev. Freese je moral se-staviti natančen inventar in ta-koj nato zapustiti mesto.

soproge pa so bile slikane v me-daljonih v ozadju. Pripomba cen-zure k temu listu se je glasila: "Dovoljeno — izdajatelju je grajati neskrornost, da je upo-dobil vladarja z njegovimi štiri-mi ženami." To je bilo Stiffitu preveč, zato je predložil list ce-sarju. In cesar Franc se je razve-selil nad to cenzuro: "Glejte, glejte, to je odkritosrčna polci-ja, ki mi očita, da je neskrornom imeti štiri žene. Pa jaz sem jih imel zapored, ne vse ob enem."

Vojna in dunajski zoologični vt. Sedanje vojno stanje učinkuje tudi na prehranitev nekaterih eksotičnih vrst živali, ki se naha-jajo na Dunaju v šenbrunski me-nadžeriji. Ker je prekomorska tr-govina onemogočena, je prerušen tudi dovoz prekomorskih živil, ki jih zahtevajo te žvine na svo-jem jedilnem listu. Tako n. pr. popolnoma primanjkuje banan, ki so jih uvažali iz Zahodnje In-dije in Srednje Amerike. Živali, ki so jih krmlili z bananami — in v šenbrunskem zverinjaku je mnogo takih živali — dobivajo na-mesto banan hruške. Tudi dovoz morskih rib je prerušen Tudi teh so v dunajskem zverinjaku mno-go rabili. Zlaj dajo živalim slad-kovodne ribe, ki jih imajo nekaj časa v slani vodi. Živali so se na-to nenavadno hrano precej priv-a-dile.

Konec plesa. Med francosko-špansko vojno v letih 1808 do 1814 je dobil ne-ki krojač v Bergi v Cataloniji od generala Espagne naročilo, da napravi gotovo število uniform. Krojač pa uniform ni mogel na-praviti v določenem času, ker po njegovih izpovedi ni imel dosti ši-vilj. Španska je nato dal neki dan razglasi, da se vrši velik ples. Zvečer so se zbrale skoro vse ženske pri plesu. Naenkrat so vojaki obkolili hišo. Vojaki so stopili v dvorano, odgnali plesal-ce in povedali začudenim žen-skam, da ne smejo hiše prej za-pustiti, predno niso napravile gotovega števila uniform. Takoj nato je prišel krojač s svojimi ljudmi in vrezanimi uniformami in pet minut nato so morale vse dame šivati namesto da bi plesa-le. Tri dni in tri noči so delale pri kruhu in vodi, potem so bile uniforme izgotovljene.

Ameriške novice. 19 let Sing Singa. Neki Antonio Durazzo, ki je bil v ponedeljek spoznan krivim hudodelstva trgovine z deklica-mi, je bil včeraj v Bronx County sodišču obsojen na 19 let in 5 me-secev ječe v Sing Singu ter \$5000 globe, najvišjo mero kazni za ta prestopek. Enrico Gresso, držav-na priča, je dobil 3 in pol do 11 let Sing Singa. Durazzo so aretirali pred par meseci, ko so našli neko Mrs. Nealy Hansom iz Bridgeport, Conn. v strašnem stanju v neki hiši na 154. cesti v New Yorku.

Anglija se je udala. Washington, D. C., 23. okt. — Navodila, ki zahtevajo izpust Standard Oil parnika "Platuria", je odposlal danes državni depart-ment ameriškemu poslaniku Pa-ge v Londonu. To postopanje vlade Združenih držav glede obeh ameriških petrolejskih parnikov, "Platuria" v Stornoway, Škots-ka in "Brindilla" v Halifax, N. S. katera so zaplenile angleške oblasti, bo imelo najbrž ravno tako uspeh kot ono glede tretje-ga parnika, katerega so angleške oblasti izpustile.

Dementirano poročilo. Biarritz, Francija, 23. okt. — Poročilo, da je umrl Porfirio Diaz, prejšnji mehiški predsed-nik, ni resnično. Diaz je le bolan, vendar ne toliko, da bi moral o-stati v postelji.

Poskušeni samomor. V newyorškem Central Parku so našli včeraj v krvi ležečega Maksa Katza, ki se je bil z dol-gim nožem ranil v prsa. Neza-vestnega so prenesli v bolnišnico, kjer je proti jutru izpovedal, da si je mislil zato vzeti življenje, ker ni dobil nikjer nobenega dela.

Gorenjska knjižnica: 1. zv. Kuhnova povest —15 2. zv. Izpokrjena romarica —15 3. zv. Grajski lovec —15 4. zv. Kukelev stan —15 5. zv. Smarnto pri Kranju —15 6. zv. Krava ovčarja —15 7. zv. Zlatopost —15 8. zv. Greh in smeh —15 9. zv. Pot do srca —15 10. zv. Prvi puščavnik —15 11. zv. Putifarka —15 12. zv. Rastresca —15 13. zv. Revček Andrejček —15 14. zv. Rokovnjak, narodna igra —15 15. zv. V medenih dneh —15

RAZGLEDNICE: Newyorške, s cvetlični, humor-istične, božične, noveletne in ve-likonočne po komad —05 2. Narodna nošnja in mesta Ljublja-ne, ducat po —30 3. Humoristične razglednice z moti-vi slovenskih narodnih pesmi: 1. ducat po —30 2. Z slikami mesta New Yorka po —25 3. Razne svete podobe, ducat po —30 4. Album mest New Yorka s krasni-mi slikami, mali —35 5. veliki —70 6. Ave Marija —10

ZEMLJEVIDI: Avstro-Ogrske, mali —10 2. Avstro-Ogrske, vesan —10 3. Kranjske dežele, mali —10 4. Združenih držav, mali —15 5. veliki —15 6. Evropske vezan —50 7. Gorenjske z novo bohinjsko in tr-ško železnico —20 8. Čelega sveta —20 9. Balkanske države —15 10. Zemljevidi: New York, Colorado, 2. Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Vir-ginia, vsak komad —25

Kakor se vzame. Mlada žena (svojemu možu): "Ali si že kedaj imel hrepenje po smrti?" Mož: "Po čegavi smrti misliš?" Mlada žena goski: Zares znamenit je bil prvi majnik. Dobila sem od mojega Ivana prvi poljub in od mame zadnjo zaušnico.

Ženi ne povejte! Nekdo je po nesreči prišel pod voz električne železnice. Komaj se je zopet zbudil k zavesti, je rekel okoli stoječim: "Za božjo voljo, ne povejte ničesar moji ženi. Ona mi je po-sebeno ostro prepovedala, da se ne smem pustiti povoziti od elek-trične železnice."

MOLITVENIKI: Dušna paša —50 2. Dušna paša v usnje vezano —100 3. Gospod usliši moje molitve, ele-gantno vezano —140 4. Izid nebeskih vrat —50 5. Marija varhinja v usnje vezano —30 6. Marija varhinja elegantno vezano —120 7. Otroška pobožnost —25 8. Rajski Glasovi —40 9. Rajski Glasovi v usnje vezano —30 10. Skriži za Dušo v usnje vezano —20 11. Skriži za Dušo elegantno vezano —120 12. Skriži za Dušo elegantno vezano z zapono —140 13. Skriži za Dušo v slonovno kost ve-zano —120 14. Sv. Ura elegantno vezano —20 15. Sv. Ura elegantno vezano z zapono —140 16. Sv. Ura v šerbin vezano z zapono —20 17. Sv. Ura v slonovno kost vezano —120 18. Vrtice nebeski —40

POUČNE KNJIGE: Abecednik nemški —25 2. Abecednik slovenski —25 3. Ahnov nemško-angleški tolmač —50 4. Angl. slov. in slov. angl. slovar —40 5. Domači zdravnik —50 6. Domači živnozdravnik —50 7. Drugo berilo —40 8. Hlivi računar —40 9. Katekizem mali —15 10. Novi domovinski zakon —20 11. Odvetniška tarifa —40 12. Pesmarica, nagrobnice —15 13. Populjevidlo —50 14. Popolni nauk o čeloharstvu —100 15. Prva nemška vadnica —25 16. Ročni slovensko-nemški slovar —50 17. Schimpffov slovensko-slovenski slovar —120 18. Schimpffov slovensko-nemški slovar —25 19. Sadjereja v pogovorih —25 20. Slovar slov.-nemski Janežič-Bar-tel, nova izdaja —25 21. Slovar nemško-slovenski Janežič —25 22. Bartel nova izdaja —25 23. Slovensko-angleška slovnica —100 24. Slovenska slovnica —125 25. Slovenska pesmarica, I. in II. zve-tek vsaki po —60 26. Srednji katekizem —40 27. Trtna us in trtoraja —50 28. Umna živnozdravnik —50 29. Umni kmetovalec —50 30. Veliki katekizem —40 31. Voščilni listi —20 32. Zgodbe sv. pisma —50 33. Zirovnik, narodne pesmi, vezano, 1, 2 in 3. zvezek vsaki po —50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE: Andrej Hofer —20 2. Avstrijska ekspedicija —20 3. Avstrijski junaki, broširano —20 4. Avstrijski junaki, vezano —20 5. Baron Laudon —20 6. Baron Trenk —20 7. Bole nodi... —20 8. Beneška vedeževalka —20 9. Bericača —20 10. Boj za pravico —15 11. Božični darovi —15 12. Božični darovi —15 13. Burska vojvoda —25 14. Car in tesar —30 15. Červec na skali —15 16. Črna ovčarja —15 17. Čigarska sliota, 63 zvezkov. —20 18. Čvetna borogradska —40 19. Čvetke —20 20. Čas je zlato —25 21. Čas trnje do sreče —25 22. Darinka mala Črnogorka —30 23. Devica Orleanska —30 24. Don Kihot —30 25. Doma in na tujem —20 26. Dobrota in hvaležnost —20 27. Dve čudopolne povesti —20 28. Dve povesti —20 29. Erazem Predjamski —50 30. Evangeljii —20 31. Evstahija, dobra hči —20 32. Fabiola —20 33. Fra Diavolo —25 34. George Stephenson, oče železnice —25 35. Godčevski katekizem —20

Krasi roman "Prokleta": 1. zv. Prokleta. —20 2. zv. Volčji ubijalec. —20 3. zv. Na pokopališču v Fremicourt. —20 4. zv. Skrivnosti starega Mardochea. —20 5. in 6. zv. Ugrabljeni grofci. —20 7. in 8. zv. V kamnolomu. —20 8. Cena vseh 8 zvezkov, trdno v platno vezano \$180

SPILMANOVE POVESTI: 1. zv. Ljubite svoje sovražnike —20 2. zv. Maron, krščanski deček —25 3. zv. Marijina otroka —25 4. zv. Praški judek —25 5. zv. Ujetnik morskoga roparja —25 6. zv. Arumagan sin indijskega kneza —25 7. zv. Sultanovi sužnji —25 8. zv. Tri indijske povesti —20 9. zv. Kraljičin nečak —30 10. zv. Prvi sin —30 11. zv. Rdeča in bela vrtinca —30 12. zv. Korejska brata —30 13. zv. Boj in zmaga —30 14. zv. Prisega haronskega glavarja —30 15. zv. Anglji sužnje —30 16. zv. Zlatopost —30 17. zv. Prvi med Indijanc —30 18. zv. Preganjanje indijanskih mi-sionarjev —30 19. zv. Mlada mornarja —30

TALIJA: ZBIRKA GLEDALIŠKIH IGER. Brat sokol —25 2. Cigan —40 3. Dobro došli —20 4. Doktor Hribar —20 5. Dve tačci —20 6. Idealna tačca —20 7. Medve snubač —20 8. Ne klič vraga —20 9. Nemski ne znajo —20 10. Pot do srca —20 11. Prvi puščavnik —20 12. Prvi puščavnik —20 13. Putifarka —20 14. Rastresca —20 15. Revček Andrejček —20 16. Rokovnjak, narodna igra —20 17. V medenih dneh —20

ZEMLJEVIDI: Avstro-Ogrske, mali —10 2. Avstro-Ogrske, vesan —10 3. Kranjske dežele, mali —10 4. Združenih držav, mali —15 5. veliki —15 6. Evropske vezan —50 7. Gorenjske z novo bohinjsko in tr-ško železnico —20 8. Čelega sveta —20 9. Balkanske države —15 10. Zemljevidi: New York, Colorado, 2. Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Vir-ginia, vsak komad —25

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštini znamkah. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

RANJENCI IN BOLNIKI IZ RAZNIH KRAJEV.

V poročilu o ranjenih in bolnikih št. 15 se nahajajo med drugimi tudi sledeči: Dr. Fric Lukmann, 7. poljski top. p., iz Ljubljane, ranjen; dr. Frid. Marinič od Sv. Urbana pri Ptujju, bolan v Ljubljani; Franc Lipovec, 17. pp. iz Dolenje vasi pri Kočevju, ranjen v Ljubljani; Jožef Omejec, 17. pp., iz Medvod, ranjen v Ljubljani; Ferdinand Pihler, 3. gor. top. p., iz Ljutomera, ranjen, v Kromerizu na Moravskem; Alojzij Rauter, 87. pp., iz Ljutomera, ranjen, v Celju; Jožef Santej, 87. pp., iz celjskega okraja, ranjen, v Celju; Rudolf Sattler, 17. pp., iz Zgornje Siške, ranjen, v Ljubljani; Emil Sušnik, 87. pp., Kozje, ranjen, v Pestuhely na Ogrskem; Franc Woschitz, 4. trdnj. top. p., iz Borovelj, bolan, v Ljubljani.

V poročilih o ranjenih in bolnikih št. 16 in 17 se med drugimi nahajajo sledeči: Stotnik Avgust Blasek, 27. d. p., ranjen, na Dunaju; stotnik baron Ivan Fortmentini, 25. dom. p., iz St. Florijana pri Gorici, ranjen, na Dunaju; podpolkovnik Oskar pl. Heimerich, 26. p. top. p., iz Gorice, ranjen, na Dunaju; praporščak Emil Steiner, 8. pp., iz Cerknice, ranjen, na Dunaju; poročnik Iv. Žagar, 17. pp., iz Ljubljane, ranjen, na Dunaju; Blaž Bezjak, 27. d. p., iz Sela, bolan, v Baji; Franc Mužina, Mali Križ pri Gorici, 99. pp., ranjen, na Dunaju; Jakob Petrič, 3. g. t. p., iz Trsta, ranjen, na Dunaju; praporščak Friderik Karpf, 47. pp., iz Marijbor, bolan, na Dunaju; praporščak Jožef Valenčič, 87. pp., iz Sapiane, bolan, v Budimpešti; Fr. Andolšek, 17. pp., iz Prigorice, ranjen, na Dunaju; Rupert Gregorij, 7. pp., iz Beljaka, ranjen, v Gorici; Valentin Kos, 17. pp., ranjen, v Krakovu; Pavel Papler, 17. pp., iz Ljubljane, bolan, na Dunaju; Avgust Pöhl, 47. pp., iz Nove Stifce, bolan, na Dunaju; Karl Starin, 7. p. top. p., iz Ljubljane, bolan, na Dunaju; Ivan Zec, 97. pp., iz Gorice, bolan, v Veliki Kaniži na Ogrskem.

KRANJSKO.

1744 ranjencev z južnega bojišča so 25. sept. pripeljali v Ljubljano. Ranjeni so bili že 10 dni v Zagrebu, odkoder so jih prenesli v Ljubljano. — Dva večja transporta ranjencev je posebni vlak 25. sept. opoldne peljal tudi na Korosko.

Med ranjenci v Ljubljani je tudi Martin Mrkun, narednik pri 2. komp. 27. bramb. polka. Prestreljen ima nogo. Zdravi se na domu. Odlikoval se je v bojih pri Przemislanih in Grodeku. Za spomin je prinesel s seboj rusko puško.

V bitki pri Grodeku je bil tudi teško ranjen posestnik Leon Andrejka iz Verhol v brdskem okraju ter je dne 23. sept. v Rudolfovi bolnišnici na Dunaju na tej hudi rani umrl, zapustivši vdovo s štirimi malimi fantiči. Dne 28. sept. je bilo njegovo truplo skupno s šestimi tovariši blagoslovljeno in potem položeno k večnemu počitku na posebnem prostoru glavnega pokopališča, ki ga je dunajska občina posvetila vojakom, umrlim za ranami v dunajskih bolnišnicah. Sredi prostora se bo dvigal velik spomenik; v njega bodo vsekali imena teh padlih in tu pokopanih junakov, ki so izgubili svoje mlade življenje na bojišču.

Padel je v bitki pri Grodeku Pavel Kuralt, učitelj na ljudski šoli v Šmarju in rezervni kadet 27. pešpolka.

Za mrtvega proglašeni nadporočnik 27. pešpolka Adolf Strahe živi. Mnogo vojakov, katerih imena so prišla pomotoma v časopisih med "mrtve", se bo še pojavila med živimi. Tako se je zgodilo z nadporočnikom ljubljanskega 27. pešpolka Adolfom Strahe. Parte o smrti nadporočnika je bil že v časopisih, njegova soproga je bila neotlašljiva. Dohla je tudi že del penzije in posmrtno četrt. 28. sept. zjutraj tik pred mašo zadušnico je pa dobila "vdova" dopisnico živečega svojega soproga iz Kijeve, na kateri ji naznanja, da je ranjen, da je v ruskem vjetništvu, v katerem se mu dobro godi in da je že boljši.

V ruskem vjetništvu je ljubljanski trgovec Karel Soss. Bil je rezervni praporščak pri 27. pešpolku. Bil je v bitki na severnem bojišču in splošno se je mislilo, da

je padel. Te dni pa je dobila njegova sestra gđe. Elza Sossova od njega dve dopisnici iz Rusije. V prvi dopisnici z dne 2. sept. sporoča, da leži ranjen v bolnišnici v Kijeve, da pa rana ni teška in da upa, da bo v kratkem okreval. V drugi dopisnici, datirani iz Samare, 13. sept., pa piše, da se nahaja na potu v Omsk, kjer bo kot vojni vjetnik interniran. Nadalje piše, da je ležal 10 dni v bolnišnici, da se rana dobro eeli, da je že 8 dni na potu in da se bo vozil še 6 dni, predno bo došel v kraj svoje dolobe, v Omsk. — Omsk je mesto v Sibiriji in leži ob sibirski železniški progi.

Ranjen je bil na južnem bojnem polju praporščak 22. pešpolka Vladimir Suša iz Senožec ter leži sedaj v bolnišnici na Dunaju. Pogreša se stotnik pešpolka št. 87 Rudolf Praxmarer, ki je prej služil pri belgijskem pešpolku v Ljubljani.

Velikodušen čin. Iz Kranja se poroča: Duhovni svetnik Valentin Aljančič je svojo vilo s kranjskim vrtnom na Primskovem brezplačno v uporabo izročil družini Meglič-Tomčević, katere gospodar in trije sinovi se nahajajo v vojni. Cesar je imenoval Leopolda Turšiča, kaplana v St. Vidu nad Ljubljano, e. kr. vojnini kurator v rezervi pri domobranskem polku št. 5.

Poročil se je Henrik Drassal, e. kr. evidenčni cleve v Litiji, z gđe. Angelo Prezelj v Litiji.

Umrli je v Spodnji Šiški Miha Bizjan, posestnik. Bil je vedno vrl pristaš narodno-napredne stranke.

Umrli je hotelir Anton Dolničar, restavratir na Jensenih, v svojem hotelu Mallner-Parkhotel. Visoka starost. Iz Komende poročajo: V tukajšnji bolnišnici je umrla 20. sept. najstarejša oseba, samska Jera Avguštin, rojena 19. februarja 1821 v Zapogah.

Nagle smrti je prominul na Gradu v Ljubljani internirani 30-letni Mörice Eger, rodom iz Gradca, nazadnje stanujoč v Trstu, via Belvedere 31. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ponesrečil se je v Idriji 53letni Janez Peternel, rudar in posestnik iz Spodnje Idrije, dne 26. septembra. Padel je v jami z devetega na dvanajsto polje ter bil takoj mrtev. Neprevidnost ponesrečene je bila kriva nezgode.

Predilnica zaprta. Ljubljanska predilnica je skoraj vse delavske moči odslovila. Le prav malo jih je še zaposlenih in tudi ti bodo morali v kratkem zapustiti svoje delo, ker že vozijo stroje iz tovarne. Delavstvo, od katerega je mnogo vse svoje moči ob bori plačji pustilo v tovarni — bili so tam nekateri čez 50 let — je obupano, ker prihrankov nima, zima trka na duri in siromaki ne bodo imeli na večer svojega življenja in dela, ne jela. Res usmiljenja vredno ljudstvo! — Jugoslovanska Strokovna Zveza" je po zaslugi posl. Gostinčarja več delavkam preskrbelo delo v dugarski predilnici na Hrvaškem, kjer je po zaslugi hrvaške vlade delavstvu delo trajno zagotovljeno.

ŠTAJERSKO.

Na bojišču so padli: Fr. Holz, tajnik e. kr. kmet. družbe za Štajersko in poročnik črnovojniškega polka št. 3. — Pruso Kleunau, nadporočnik 27. peh. polka. — Gustav Valentin, e. in kr. stotnik 27. pešpolka.

Pogreša se dalje časa enoletni prostovoljec 97. pešpolka Franc Radej, ki je bil po nekem obvestilu ranjen na severnem bojišču. Njegov oče Ivan Radej, veleposestnik v Celju (Breg), je naprosil vojake 97. pešpolka, ako kateri ve kaj o njem, da mu sporoči.

Ranjen je bil na gališkem bojišču in leži sedaj v eni izmed budimpeštanskih bolnišnic poročnik dr. Marko Stanjko, odvetnik v Ljutomeru.

V eni noči osivel. Dirigent godbe deželno-bramborne bataljona v Ljubnu narednik Riedl je v bitki pri Lovvu v nekem gozdu zašel. Bil je sam. Napočila je noč. Riedl je bil prisiljen, da je v gozdu prenočil. Ponoči so kozaki vedno patrolirali čisto blizu Riedla, ki se je več časa nahajal v smrtni nevarnosti; šele zjutraj se mu je posrečilo, da je iz gozda pobegnil. Vrnil se je nazaj k svoji četi, kjer so ga komaj spoznali, ker so mu lasje in brada čez noč osiveli.

Slovenski konjeniki. Iz Celja se poroča: V doseganjih bojih si je

stekel posebno slavo tudi dragonski polk št. 5, v katerem služijo večinoma slovenski fantje. Dve eskadroni teh dragoncev, ki sta garnizonirali v Slovenski Bistrici, štejeta že danes v svojih vrstah celo vrsto odlikovanih junakov. Tako so n. pr. dobili hrabrostne svetinje: kadet pl. Arbeser, štabna stražmojstra Rat in Kienert, četovodja Ror, desetniki Plasl, Mezotič, Pšeničnik in Osel ter dragonci Sinanler, Krmle in Puff.

Poveljstvo 6. armade je izjavilo pohvalo poddesetnika Metličarju in pešcem Golanu, Kumarju in Samperlu, vsi 87. pešpolka.

Smrtna kosa. V graški deželni bolnišnici bivši nadučitelj v Hočah in kasneje okr. pomožni učitelj v Celju Jožef Leskovar, star 59 let. Tovariši so ga kot poštnjaka zelo cenili, v svojem političnem mišljenju je pa nagibal na nemško stran. — V Gradu je umrl odvetnik in bivši predsednik Štajerske odvetniške zbornice dr. Maks pl. Kaiserfeld v 72. letu starosti. — V Savljah je umrl Janez Velkavrh, star 18 let. — V Gradu je umrl krojaški mojster Karol Smarčan.

Pogreša se v St. Andražu nad Polzelo Franca Stranjšek, ki je odšla 24. sept. ob štirih zjutraj na vlak na Polzelo in od onega časa se ne ve zanjo. Ker je imela s seboj čez 6000 kron, se sumi, da bi se jej bila kaka nesreča pripetila.

Zaprlji so v Celju dve sleparici, Angelo Lednik in neko Pečnak. Prva se je izdajala za usmiljenko iz družne bolnišnice v Slovenjgradu in je izvabila več osebam do 100 K.

Kradli po njivah. V Spodnji Hudišji so prišli s pomočjo celjske policijske psice "Afra" na sled ženskama Črepinšek, ki sta kradli po njivah razne sadeže.

Na štiri leta teže je bil v Celju obsojen 27letni tovarniški delavec Jurij Makovšek, ker je 16. avgusta v Javornikovi gostilni v Vitanju v prepiru zabodel svojo ljubimko Marijo Kamenik, ki je na mestu izdihnila.

PRIMORSKO.

Padel je v boju pri Lcncici dne 17. sept. stotnik v 78. pešpolku Miloš Margreiter iz znane narodne rodbine Mankočeve v Trstu.

Cesar je imenoval ravnatelja državne gimnazije s slovenskim učenim jezikom v Gorici vladnega svetnika dr. Ivana Bezjaka za deželnega šolskega nadzornika. Naučni minister je novoimenovane ga deželnega nadzornika pridellil v službovanje kranjskemu deželnemu šolskemu svetu.

Trgatev v Istri. Trgatev belega grozdja se je na Porečini pričela. Ker grozdje počasi dozoreva, bo splošna trgatav tega meseca. Cene grozdja se niso ustanovljene, bodo pa precej višoke zlasti z ozirom na dejstvo, da je cena vina zadnji čas znatno poskočila. Grozdja bo manj kakor druga leta, zato bo pa kakovost pridekla boljša.

Požar v Trstu. 1. okt. ponoči je nastal v Via Economo v skladišču za žveplo trgovca Mihaela Trudna velik požar. Škoda je 100.000 kron. Ogenj so pogasili do 6. ure zjutraj. Petdeset družin, ki so morale sosednje hiše zapustiti, so nastanili po kavarnah in gostilnah.

DALMACIJA.

Umrli je najstarejši duhovnik šibeniške škofije Peter Gabrič.

HRVAŠKO.

Prvi padli hrvaški profesor. Izmed profesorjev, ki so bili poklicani pod zastavo, je padel kot prvi zagrebški profesor Ivan Kovčič.

Umrli je v Krapini nestor hrvaških odvetnikov Franjo Barbot, star 74 let.

Za zdrav počutek

je prvi pogoj dobra prebava. Dobra prebava pa zahteva zdravo slast. Severov izelodčen grenček (Severa's Stomach Bitters) je prebavna tonika za vsakogar. Vsakdo bi ga moral včasih uživati kot krepičalo in slastno spševalno sredstvo. Vzdrževal bo vaš prebavni stroj v redu in preprečil njegove nerednosti. Je izborno zdravilo zoper zapeko, neprebavo, slabo prebavo, ponavljajočo se mrzlico in se visoko priporoča okrevancem, starim in slabotnim ljudem. Rabite zdravljaj ter se vzdržujte v zdravlju! Cena 50 centov in \$1.00 v lekarnah ali od nos. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Pazite na nič vredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-ExpellerAnchorvarstveno znamko kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Podpora za ameriški Rdeči križ.

Department za delo države New York nam je poslal dopis, v katerem nas prosi, naj pomagamo nabirati prispevke za ameriški Rdeči križ. Dopis ima sledeče besedilo:

Državni department države New York sprejema prispevke od 10 centov do enega dolarja od vseh priseljencev in tujerodcev, ki žele pomoči ranjenim med njihovimi rojaki v stari domovini.

Nabrani denar se bo poslovalo pomožnemu sklada ameriškega Rdečega križa v svrhu razdelitve v deželi darovalca, in sicer s posredovanjem Rdečega križa dotične dežele in na način, da se bo vsako delo obravnavalo zase.

Posiljajte prispevke na sledeči naslov:

Mrs. Marian K. Clark, Bureau of Industry and Immigration, 95 Madison Ave., New York City. (20-10 6x v 2 d)

Iščem svoje sestre ANTONA GREGORIČ, pristojen v občino Fara na Dolenjskem ob hrvaški meji. Njegov oče stanuje v Dragatušu pri Črnomlju. Pred enim in pol letom mi je pisal iz Clevelanda, O., na Adah, Pa., odkoder sem se preselil. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Kaifesh, Box 25, Alderson, Pa. (23-26-10)

Iščem svojo sestro ANO KRAMER, rojena Skender, podomače Jakob Snajderjeva, iz Petrine št. 3, občina Fara na Kranjskem. V Združenih državah biva že 5 let. Zadnje pismo sem prejel od nje še na Lambert, in sicer še pred enim letom. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama javi. — Jacob Skender, Box 25, Alderson, Pa. (23-26-10)

Rad bi zvedel za svojega bratrance MATEVŽA IVANČIČA, doma iz Unca pri Rakeku. Pred 5 ali 6 leti je došel v Združene države. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa če sam bere "Glas Naroda", naj se mi javi. — Matija Ivančič, — Mat. Ivančič, R. P. D. 1, Box 98A, Greensburg, Pa. (23-26-10)

DELO DOBI MESAR. Mlad fant, ki je dobro izvežban v mesarskem poslu, izučen v starem kraju, zanesljiv in sposoben v pisavi in računstvu, dobi stalno delo in dobro plačo.

Anton Ogrine, 6124 Glass Ave., Cleveland, O. (23-26-10)

Iščem brata JOHNA GORŠE. Star je 29 let, doma s Skrilga pri Igu. Pred 4. leti je bival v Ely, Minn. Kdor ve za njegov naslov, prosim, naj mi naznani, ali pa naj se sam zglaši. — Kati Gorše, Box 206, Cliff Mine, Pa. (23-26-10)

POZOR, ROJAKI! Jaz imam v zalogi modelirne podobne jaslice; 3 podobne 60¢. V zalogi imam tudi enopredalne moške in ženske denarnice po 80¢, z imenom pa 90¢. Priporočam se tudi za vezanje vsakovrstnih knjig.

ALOIS GREGORIN, slovenski knjigovez, 13 Delta Place, Glendale, N. Y. (25-10 1x v t)

Rad bi zvedel za svojega prijatelja ALOJZIJA RAVNIKAR. Pred 5 meseci sva bila skupaj v Indianapolis, Ind. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, naj mi blagovolji naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Pavel Hožel, Box 427, Camp 65, Davis, W. Va. (23-26-10)

Pozor rojaki! Črno grozdje . . \$40.00 tona in belo New York grozdje \$43.00 tona

Te cene veljajo do preklica. Vožnjo plača kupec sam. Za obilo naročil se toplo priporoča Vaš rojak Ivan Pajk, CONEMAUGH, PA.

VAŽNO NAZNA NIL O. Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinito za nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere prurugačijo, bod mo pravočasno poročali na tem mestu. Tvrška Frank Sakser.

NAZNA NIL O. Cenjenim rojakom v državah Pennsylvania in West Va. naznanjamo, da jih bo chiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati na ročnino za "Glas Naroda" in izdati pravoveljavna potrdila in ga rojakom toplo priporočamo. S spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE bodi kakršnekoli vrste izdelujeta in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravke vnaprejo vsakdo pošlje, ker sem že nad 11 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo morda brez nadaljnjih vprašanj. JOHN WENZEL, 617 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

Za en dolar ljubite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESCE. "Glas Naroda" izhaja v šestih tneh na 30 straneh. V njem naj dete važneje vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zani mive povesti.

Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Image of a bottle of Krackerjev Brinjevec. Text: "KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obnite pismeno na nas. V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery. Poštna naročila se točno izvršujejo. Prva Slovenska veletrgovina. The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Velika zaloga vina in žganja. MARIJA GRILL. Prodaja belo vino po 70c. gallon črno vino po 50c. Drožnik 4 gallon za \$11.00 Brinjevec 12 steklenice za \$12.00 " 4 gallon (sošček) za \$16.00 Za obilno naročbo se priporoča Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Redka prilika za tajnike raznih društev, trgovce in druge pisarje. Za ugodno ceno se dobi nekaj rabljenih pisalnih strojev raznih izdelkov, pri katerih smo dali nadomestiti slabe dele z dobrimi, in uređiti tako, da se na njih zamore pisati slovensko in angleško. Sedaj so omenjeni pisalni stroji dobili za nizko ceno, po kakovosti od \$25 do \$60. Cena novim je bila \$90 do \$120. Pisati na istih se priuči v kratkem času, lahko vsakdo. Natančnejša pojasnila daje

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Neuspeh. Kadarkoli nimate uspeha, ne delajte odgovorno za to vašo usodo. Skušajte najti vzrok in presenečeni boste, ko boste videli, kako često je bila vaša lastna krivda. Ako je možno, odstranite vedno vzrok ter se ga izognite v bodoče. Ako ni kaj v redu glede vašega zdravja posebno pa glede vaših prebavnih organov ter ste bili razočarani pri vseh sredstvih, poskusite TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino ki vam bo gotovo pomagalo. To je uspešno sredstvo pri neredu v prebavi, ker izčisti prvič natančno notranje organe stem, da izžene vse ostanke iz njih ter jih nato ojači, da so zmožni izvrševati potrebne funkcije brez vsake pomoči. To moderno sredstvo ima prijetno grenak okus ter deluje hitro in uspešno. Rabiti ga morate, kadar nimate teka, kadar vas muči zaprtje ali njega posledice, kadar čutite bolečine v spodnjem životu ali kadar trpite na kaki bolezni, ki je v zvezi z zaprtjem. V vseh lekarnah. JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist, 333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Ne pozabite, da učinkuje Triner-jev obliž zelo dobro pri revmatizmu, nevralgičnih bolečinah, okorelosti mišic in sklepov, pri oteklinah in praskah.

Doli z orožjem!

ZGODBA ŽIVLJENJA.

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

14

(Nadaljevanje).

— Kaj ne, Konrad, da sva midva dobra zaveznika. Znano Ti je, da si na vse načine prizadevam pripraviti Lilli do tega, da bi Te ljubila.

— Seveda, plemenita sestrična. — Ravno včeraj sva govorili o Tebi... Rekla sem ji, da si izvrsten mladenič... prijazen, uljuden, obziren...

— Kaj toraj želiš od mene? — Da jahaš nekoliko naprej...

Medtem se je bil Tilling že čisto približal. Konrad je pogledal najprej njega, potem mene, se nasmehnil in odjezdil kot da bi ga kdo podil.

— Ze zopet ta Althaus! — so bile Tillingove prve besede. Iz njegovega obraza in besed se je jasno brala ljubosumnost. — Ali se je mene tako prestrašil ali mu je pa konj zdijval? Nekaj je.

— Jaz sem mu rekla, da naj gre, ker... — Zakaj sem ga moral srečati. Veste kaj grofica? — Ljudje pravijo, da je zaljubljen v svojo sestrično.

— To je čisto gola resnica. — In si želi Vaše naklonjenosti? — Tudi to je res.

— In ima malo upanja?... — Da, tudi malo upanja ima...

Tilling je utihnil. Pogledala sem ga in se nasmehnila. — Vaš pogled se ne strinja z Vašimi zadnjimi besedami.

— Konrad me sploh ne ljubi. On ljubi mojo sestro Lilli. — Vremite mi, da se mi je odvalil velik kamen od srea. Ravno zaradi tega človeka sem hotel odpotovati z Dunaja.

— Za Vas bi ne prenesel, da bi... — Ali imate še kakšen vzrok? — Da. Svojih čustev bi ne mogel dalj časa skrivati. Smešil sem se in žalostil obenem.

— Ali ste danes žalostni? Mogoče ste nesrečni? — Marta... Toliko čustev se je porodilo včeraj v mojem srcu, da že nisem vedel, kaj mi je storiti... Mislil sem, da je vse skupaj podobno le praznim sanjam, ki se v kratkem času razblinijo v nič. Bal sem se, da bi se ne zbudil in ne izprevidel trpke resnice svojega položaja. Moja ljubezen pravzaprav ni opravičena...

— Kaj naj Vam dam?... Danes ste pri meni... Srečen sem, nepopisno srečen... Jutri Vas mogoče ne bo več... stokrat bolj bom nesrečen kot sem sedaj... Samega sebe ne poznam več: tako gotovo ne govori noben premišljen človek... človek, ki je sovrtažnik vseh pretiravanj... V Vaši moči je, da me osrečite ali me pa strmoglavite v pogubo.

— Tudi jaz imam svoje pomisleke: naprimer princezinja... — Ali ste tudi Vi že slišali to govoričenje?... Zagotovim Vam, da ni ničesar na celi stvari.

— Seveda, Vi tajite. To je Vaša dolžnost... — Omenjena dama, katere srce je vkovano v Dvorni grad... bogve za koliko časa, katera je tako radodarna s svojim sreem...? Ali mislite, da bi hotel odpotovati, če bi bilo tisto govorenje utemeljeno?

— V ljubosumnosti ni še noben človek napravil takega pametnega sklepa... Ali mislite, da bi Vam ukazala priti sem, če bi bila domeniča s svojim bratrancom?... — Težko bi mi bilo, — Marta, jahati mirno poleg vaju. Hotel sem pasti pred Vami na kolena, ali Vas že vsaj poljubiti na roko...

— Ljubi Friderik — sem mu odvrnila kolikor mogoče nežno... tudi z besedami se lahko izrazi ljubezen, kakor... — Kakor s poljubom...

Pri tej besedi sva se oba mrzlično stresla, gledala sva si dolgo v oči in spoznala, da se lahko tudi s pogledi poljubuje... Najprej je on izpregovoril:

— Od kedar? — Nerazumljivo vprašanje sem prav dobro razumela.

— Od takrat, ko ste bili na obedu pri mojem očetu — sem odvrnila. — In Vi? — Vi? Ta "Vi" se ne glasi prav posebno prijetno, Marta. Odgovoril bi, če bi bilo vprašanje drugače stavljeno.

— In — — — Ti? — Jaz? Tudi od takrat. Zatrdo sem pa zvedel, da Te ljubim, šele ob smrtni postelji moje uboge matere... Kako hrepeneče mi sil sem Ti pošiljal takrat!

— Jaz sem jih čutila in jih razumela. Nasprotno pa Ti nisi razumel govora rdeče rože, ker bi se mi drugače ne izogibal. Še sedaj ne vem, zakaj Te ni bilo takrat k meni in ne vem, zakaj si hotel odpotovati.

— Zato, ker moj razum ni mogel pojmiti, da bi bila moja. Se-le takrat, ko si mi zapovedala pri spominu na mojo mater, mi je bilo jasno, da si mi naklonjena — — — da Ti smem posvetiti svoje življenje...

— Če bi Te toraj takorekoč sama ne privedla do tega, bi ne bilo nič iz cele stvari? — Preveč snubecev imaš. Za ves svet bi se ne bil pomešal mednje.

— Zanje se ne menim. Zato so hodili za menoj, ker sem bogata udova... — Vidiš, s temi besedami je označen plot, preko katerega si nisem upal. Ona bogata udova, jaz pa brez vsakega premoženja. Rajše bi umrl nesrečne ljubezni, kot pa vzel zaradi denarja v zakon žensko, kakršna si Ti.

— O, Ti ponosni, plemeniti, dragi! Nisem si mislila, da imaš tako nizkotne misli... — Odkod vendar to zaupanje? — Saj me pravzaprav še ne poznaš!

— Ce sva že začela, morava nadaljevati. Vprašanju "odkedar" se ljubiva, sledi vprašanje "zakaj". V prvi vrsti so se mi dopadli Tvoji nazori o vojni... Ti si s polno jasnostjo povedal in potrdil vse ono, kar sem v samotni premišljevala. Bila sem prepričana, da si kaj takega vojak niti misliti ne more, kamoli izraziti take misli, če bi mu slučajno prišle v glavo. Izprevidela sem, da Tvoje srce prekaša zanimanje Tvojeja stanu in Tvoj duh nazore sedanje dobe. To je bil toraj pravi vzrok, da sem Te začela ljubiti, ljubim Te pa še iz raznih drugih vzrokov. Ker si tako lepe zunanosti, ker imaš tako nežen in obenem odločen glas; ker si tako ljubil svojo mater; ker — — — In Ti? — zakaj me pa Ti ljubiš?

— Iz tisoč in iz enega nagiba... — Povej! Najprej tistih tisoč nagibov. — Veliko srce — mala nožica — lepe oči — prijeten nasmehljaj — dober humor — bela roka — žensko dostojanstvo — čudovito... — Dovolj. Sedaj mi pa povej tisti edini nagib.

— V njem so vsi ostali zapodeni. Zato Te ljubim, Marta, ker — — — Te ljubim. Zato.

Iz Pratra sem se odpeljala naravnost k svojemu očetu. Ze vnaprej sem vedela, da ne bo kaj posebno vesel mojega sporočila. Hotela sem pa, da bi bila zadeva prejkomožeče končana, hotela sem mu razodeti še pod utisom ravnokar naklonjene sreče.

Oče, ki je ponavadi zelo pozno vstajal, je sedel ravno pri zajutruku, ko sem vstopila. Navzoča je bila tudi teta Marija. Oba sta me začudeno pogledala in izpustila časopise iz rok.

— Marta? — Tako zgodaj? — In v jahalni obleki?... Kaj naj to pomeni? — Oba sem strasno objela in sedla v naslonjač rekoč:

— To pomeni, da prihajam iz Pratra z zelo važno novico. Še toliko časa nisem imela, da bi se šla domov preobleč.

— Potem mora biti pa res nekaj posebnega — je pripomnil oče in si našal smodko.

— Nikar ne muči najine radovednosti. — Ali naj odlašam? Ali naj delam nepotrebne nvide? Ne: najboljše takoj.

— Zaročila sem se. — Teta se je prijela za glavo, oče je pa namršil čelo.

— Zaročila sem se z možem, katerega srčno ljubim in ga visoko cenim, z možem, ki me bo osrečil. Zaročila sem se z — — — baronom Friderikom Tillingom.

Oče je planil pokoncu.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debevoise A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Roitz in Frank Janesh.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Satic in Frank Blatinik.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribnik.

Depue, Ill.: Dan. Sadovina.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zaletel.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovec in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Cerna.

Springfield, Ill.: Matija Barorič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulbery, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: B. Kotsian.

So. Range, Mich. in okolica: M. O. Likovič.

Chisholm, Minn.: K. Zgonec.

Duluth, Minn.: Joseph Sharbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Jouze, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Ponše.

Nashwank, Minn.: Geo Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hroatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč.

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorčič.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Marinčič. Chas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolica: Fr. Hočevar.

Barbeton, O. in okolica: Alois Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolica: John Kumše 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Keržišnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Antoa Valentinčič.

Franklin, Pa. in okolica: Fran R. Drašler.

Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Moon Run, Pa. in okolica: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignaz Magister, Frank Bambič in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papič.

West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peterzel.

Winterquarters, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starich.

West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kammerer, Wyo.: Josip Motoh.

Izšla je

Knjiga

"VOJKA NA BALKANU"

Valeč vestranske italje naravnost in moč istisov te knjige in se sedaj vsaj rojakom na naslajago.

Knjiga "Vojka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih del, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tiskajo se se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovrtažniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne svezke je dobiti p. 18c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.50. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

PREPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa., in okolici namenjamo, da je

Mr. M. PAPIČ,

128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdavatelj pravoveljavna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo. Upravništvo Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Podpisani je imadolni zastopnik za distribucijo slovenskega dnevnika "Glas Naroda" v Ameriki. Imadolni zastopnik za distribucijo slovenskega dnevnika "Glas Naroda" v Ameriki. Imadolni zastopnik za distribucijo slovenskega dnevnika "Glas Naroda" v Ameriki.

JAKOB WAHOČIČ, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Amerika in Amerikanci.

REV. J. M. TRUNK

Slovenic Publishing Company je prevzela v salogo rojakom še manjo knjigo Rev. J. M. Trunka.

AMERIKA IN AMERIKANCI

Ni naš namon kreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojcem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo sanjajo stariši ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krami nebroj lemarikdo zapasil ali samega sebe, ali pa drugega znanca in sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je popraševanje po knjigi primeroma majhne, menda radi tega, ker se ni vprisrilo sanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, velike manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpolije knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

Vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, Inomosta in Ljubljane.

Poštali parniki so: "LA SAVOIE", "LA ZEPHYRE", "LA FRANCE"

Expresni parniki so: "Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chasebrough Building

Poštali parniki odpirajo vsake ob sredah in pristanikih števil: 55 N. E.

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka. Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebno priporočam slavim slovenskim družavam ob priliki kake vesnice, tudi celina za svatbe.

V salogi imam izvrstne domače klobase in vsakvrstno grocerijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trvdko Frank Sakser sem v irgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posej spadájoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC
1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posej spadajoča dela.

PHONE 248

Zastopnik "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!

Po nižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako priljučna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena nižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platno vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobiti isto v podružnici Fr. Sakser, 1094 St. Clair Ave., N. E.